

সেন্ট সরল ভাষার ঐ-শিক্ষা सेंट सरल भाषा ई शिक्षण

Cent Saral Bhasha E - Learning

বাংলা ভাষার সরল জ্ঞান बांग्ला भाषा का सरल ज्ञान

Easy Learning of Bangla Language

(हिन्दी Hindi - अँग्रेजी English -बांग्ला বাংলা)

केन्द्रीय कार्यालय (राजभाषा विभाग) , मुम्बई

বাংলা ভাষা কী वर्णमाला বাংলা ভাষার বর্ণমালা
বাংলা ভাষার স্বর ও স্বর চিহ্ন
বাংলা ভাষা के स्वर एवं स्वरचिह्न

অ / অ / a	আ / আ / aa	ই / ই / hrossoi	ঈ / ই / dirghoi	উ / উ / hrossou
ঊ / ঊ / dirghou	ঋ / ঋ / ri	এ / এ / e	ঐ / ঐ / oi	ও / ও / o
ঔ / ঔ / ou				
ক / ক / ko	খ / খ / kho	গ / গ / ga	ঘ / ঘ / gho	ঙ / ঙ / uno
চ / চ / cho	ছ / ছ / chho	জ / জ / borkejo	ঝ / ঞ / jho	ঞ / ঞ / iniyo
ট / ট / to	ঠ / ঠ / tho	ড / ড / do	ঢ / ঢ / dho	ণ / ণ / mordheno
ত / ত / to	থ / থ / tho	দ / দ / do	ধ / ধ / dho	ন / ন / donteno
প / প / po	ফ / ফ / fo	ব / ব / bo	ভ / ভ / vo	ম / ম / mo
য / য / ontesto jo	র / র / ro	ল / ল / lo	শ / শ / talobosso	ষ / ষ / mordhanosho
স / স / dontosso	হ / হ / ho	ড় / ড় / do e sunno oro	ঢ় / ড় / dho e sunno oro	য় / য / ontesto o
□ / ত্ / khondeto	ং / ং / unossar	ঃ / ঃ / bisorgo	ঁ / ঁ / chondrobindu	

। / া / aa kar	ি / ি / hrossoi kar	ী / ি / dirghoi kar	ু / ঊ / hrossou kar	ূ / ং / dirghou kar
ে / ঐ / e kar	ৈ / ঐ / oi kar	ো / ঔ / o kar	ৌ / ঔ / ou kar	্ / ঁ / ri kar

গুনত্ৰি গিনতী Counts

হিন্দী		অংগ্ৰেজী		বাংলা			
				বাংলা		দেবনাগরী लिपि	रोमन लिपि
१	एक	1	ONE	১	এক	एक	ek
२	दो	2	TWO	২	দুই	दुइ	dui
३	तीन	3	THREE	३	তিন	तिन	tin
४	चार	4	FOUR	४	চার	चार	char
५	पांच	5	FIVE	५	পাঁচ	पाँच	panch
६	छह	6	SIX	६	ছয়	छाँय	chhoy
७	सात	7	SEVEN	७	সাত	सात	sat
८	आठ	8	EIGHT	८	আট	आट	aat
९	नौ	9	NINE	९	নয়	नाँय	noy
१०	दस	10	TEN	१०	দশ	दाँश	dos
११	ग्यारह	11	ELEVEN	११	এগারো	एगारो	egaro
१२	बारह	12	TWELVE	१२	বারো	बारो	baro
१३	तेरह	13	THIRTEEN	१३	তেরো	तेरो	tero
१४	चौदह	14	FOURTEEN	१४	চৌদ্দ	चौदो	choddo
१५	पंद्रह	15	FIFTEEN	१५	পনেরো	पनेरो	ponero
१६	सोलह	16	SIXTEEN	१६	ষোল	षोलो	sholo
१७	सत्रह	17	SEVENTEEN	१७	সতেরো	सतेरो	satero
१८	अठारह	18	EIGHTEEN	१८	আঠার	आठारो	atharo
१९	उन्नीस	19	NINETEEN	१९	উনশি	ऊनिश	unish
२०	बीस	20	TWENTY	२०	কুড়ি	कुड़ि	kuri
२१	इक्कीस	21	TWENTY ONE	२१	একুশ	एकुश	ekush
२२	बाईस	22	TWENTY TWO	२२	বাইশ	बाइश	baish
२३	तेईस	23	TWENTY THREE	२३	তইশ	तेइश	teish
२४	चौबीस	24	TWENTY FOUR	२४	চব্বিশ	चब्विश	chobbish
२५	पच्चीस	25	TWENTY FIVE	२५	পঁচিশ	पाँचिश	ponchis
२६	छब्बीस	26	TWENTY SIX	२६	ছাব্বিশ	छाब्विश	chhabbish
२७	सत्ताईस	27	TWENTY SEVEN	२७	সাতাশ	साताश	satash
२८	अट्ठाईस	28	TWENTY EIGHT	२८	আঠাশ	आठाश	aathash
२९	उनतीस	29	TWENTY NINE	२९	উনত্রিশ	ऊनत्रिश	unotrish
३०	तीस	30	THIRTY	३०	ত্রিশ	त्रिश	trish
३१	इकतीस	31	THIRTY ONE	३१	একত্রিশ	एकत्रिश	ektrish
३२	बत्तीस	32	THIRTY TWO	३२	বত্রিশ	बत्रिश	botrish
३३	तीतीस	33	THIRTY THREE	३३	তত্রিশ	तेत्रिश	tetrish
३४	चौतीस	34	THIRTY FOUR	३४	চৌত্রিশ	चौत्रिश	choutrish
३५	पैंतीस	35	THIRTY FIVE	३५	পঁয়ত্রিশ	पाँयत्रिश	poytrish
३६	छत्तीस	36	THIRTY SIX	३६	ছত্রিশ	छत्रिश	chhotrish
३७	सैंतीस	37	THIRTY SEVEN	३७	সাঁত্রিশ	साइत्रिश	saitrish
३८	अड़तीस	38	THIRTY EIGHT	३८	আটত্রিশ	आटत्रिश	aattrish

গুনতি গিনতি Counts

হিন্দি		অংগ্রেজী		বাংলা			
				বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি	
৩৯	उनतालीस	39	THIRTY NINE	৩৯	উনচল্লিশ	उनचॉल्लिश	unchollish
৪০	चालीस	40	FORTY	৪০	চল্লিশ	चॉल्लिश	ekchollish
৪১	इकतालीस	41	FORTY ONE	৪১	একচল্লিশ	एकचल्लिश	ekchollish
৪২	बयालीस	42	FORTY TWO	৪২	বয়াল্লিশ	बियाल्लिश	biyallish
৪৩	तैंतालीस	43	FORTY THREE	৪৩	ততোল্লিশ	तेताल्लिश	tetallish
৪৪	चवालीस	44	FORTY FOUR	৪৪	চুয়াল্লিশ	चुआल्लिश	chuaallish
৪৫	पैंतालीस	45	FORTY FIVE	৪৫	পঁয়তাল্লিশ	पॉयताल्लिश	poytallish
৪৬	छियालीस	46	FORTY SIX	৪৬	ছচেচল্লিশ	छेचल्लिश	chhechollish
৪৭	सैंतालीस	47	FORTY SEVEN	৪৭	সাতচল্লিশ	सातचल्लिश	satchollish
৪৮	अडतालीस	48	FORTY EIGHT	৪৮	আটচল্লিশ	आटचल्लिश	aatchollish
৪৯	उनचास	49	FORTY NINE	৪৯	উনপঞ্চাশ	ऊनपञ्चाश	unoponchash
৫০	पचास	50	FIFTY	৫০	পঞ্চাশ	पञ्चाश	ponchash
৫১	इक्यावन	51	FIFTY ONE	৫১	একান্ন	एकान्नॉ	ekanno
৫২	बावन	52	FIFTY TWO	৫২	বাহান্ন	बाहान्नॉ	bahanno
৫৩	तिरपन	53	FIFTY THREE	৫৩	তপিন্ন	तिपान्नॉ	tipanno
৫৪	चौवन	54	FIFTY FOUR	৫৪	চুয়ান্ন	चुयान्नॉ	chuyanno
৫৫	पचपन	55	FIFTY FIVE	৫৫	পঞ্চান্ন	पञ्चान्नॉ	ponchanno
৫৬	छप्पन	56	FIFTY SIX	৫৬	ছাপান্ন	छापान्नॉ	chapanno
৫৭	सत्तावन	57	FIFTY SEVEN	৫৭	সাতান্ন	सातान्नॉ	satanno
৫৮	अट्ठावन	58	FIFTY EIGHT	৫৮	আটান্ন	आठान्नॉ	aatanno
৫৯	उनसठ	59	FIFTY NINE	৫৯	উনষাট	ऊनषाट	unshat
৬০	साठ	60	SIXTY	৬০	ষাট	षाट	shat
৬১	इकसठ	61	SIXTY ONE	৬১	একষট্টি	एकषॉट्टि	ekshotti
৬২	बासठ	62	SIXTY TWO	৬২	বাষট্টি	बाषॉट्टि	bashotti
৬৩	तिरसठ	63	SIXTY THREE	৬৩	তষেট্টি	तेषॉट्टि	teshotti
৬৪	चौसठ	64	SIXTY FOUR	৬৪	চৌষট্টি	चौषॉट्टि	choushotti
৬৫	पैसठ	65	SIXTY FIVE	৬৫	পঁয়ষট্টি	पॉइषॉट्टि	poishotti
৬৬	छियासठ	66	SIXTY SIX	৬৬	ছষেট্টি	छेषॉट्टि	chheshotti
৬৭	सडसठ	67	SIXTY SEVEN	৬৭	সাতষট্টি	सातषॉट्टि	satshotti
৬৮	अडसठ	68	SIXTY EIGHT	৬৮	আটষট্টি	आटषॉट्टि	aatshotti
৬৯	उनहत्तर	69	SIXTY NINE	৬৯	উনসত্তর	ऊनसॉत्तार	unsottor
৭০	सत्तर	70	SEVENTY	৭০	সত্তর	सॉत्तार	sottor
৭১	इकहत्तर	71	SEVENTY ONE	৭১	একাত্তর	एकान्तार	ekattor
৭২	बहत्तर	72	SEVENTY TWO	৭২	বাহাত্তর	बाहान्तार	bahattor
৭৩	तिहत्तर	73	SEVENTY THREE	৭৩	তয়্যাত্তর	तियात्तार	tiyattor
৭৪	चौहत्तर	74	SEVENTY FOUR	৭৪	চুয়াত্তর	चुयान्तार	chuyattor
৭৫	पचहत्तर	75	SEVENTY FIVE	৭৫	পঁচাত্তর	पंचान्तार	ponchattor
৭৬	छिहत्तर	76	SEVENTY SIX	৭৬	ছয়্যাত্তর	छियान्तार	chhiyattor

গুনত গিনতী Counts

হিন্দী		অংগ্রেজী		বাংলা			
				বাংলা		দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
৩৩	সতত্চর	77	SEVENTY SEVEN	৭৭	সাতাত্তর	সাাতাত্তর	satattor
৩৮	অঠহত্চর	78	SEVENTY EIGHT	৭৮	আঠাত্তর	আঠাত্তর	athattor
৩৭	উনাসী	79	SEVENTY NINE	৭৯	উনআশা	ऊनआशि	unashi
৮০	অস্সী	80	EIGHTY	৮০	আশা	आशि	ashi
৮১	ইক্যাসী	81	EIGHTY ONE	৮১	একশা	एकाशि	ekasi
৮২	বযাসী	82	EIGHTY TWO	৮২	বরিশা	बिराशि	birashi
৮৩	তিরাসী	83	EIGHTY THREE	৮৩	তরিশা	तिराशि	tirashi
৮৪	চৌরাসী	84	EIGHTY FOUR	৮৪	চুরাশা	चुराशि	churashi
৮৫	পচাসী	85	EIGHTY FIVE	৮৫	পঁচাশা	पँचाशि	ponchashi
৮৬	ছিয়াসী	86	EIGHTY SIX	৮৬	ছয়িশা	छियाशि	chhiyashi
৮৭	সতাসী	87	EIGHTY SEVEN	৮৭	সাতাশা	साताशि	satashi
৮৮	অট্টাসী	88	EIGHTY EIGHT	৮৮	অষ্টআশা	अष्टआशि	astoashi
৮৯	নবাসী	89	EIGHTY NINE	৮৯	উননব্বই	ऊननब्बइ	unonobboi
৯০	নব্বই	90	NINETY	৯০	নব্বই	नब्बइ	nobboi
৯১	ইক্যানবে	91	NINETY ONE	৯১	একানব্বই	एकानब्बइ	ekanobboi
৯২	বয়ানবে	92	NINETY TWO	৯২	বিরানব্বই	बिरानब्बइ	biranobboi
৯৩	তিরানবে	93	NINETY THREE	৯৩	তরানব্বই	तिरानब्बइ	tiranobboi
৯৪	চৌরানবে	94	NINETY FOUR	৯৪	চুরানব্বই	चुरानब्बइ	churanobboi
৯৫	পিচানবে	95	NINETY FIVE	৯৫	পঁচানব্বই	पँचानब्बइ	ponchanobboi
৯৬	ছিয়ানবে	96	NINETY SIX	৯৬	ছয়ানব্বই	छियानब्बइ	chhiyanobboi
৯৭	সতানবে	97	NINETY SEVEN	৯৭	সাতানব্বই	सातानब्बइ	satanobboi
৯৮	অট্টানবে	98	NINETY EIGHT	৯৮	আঠানব্বই	आठानब्बइ	athanobboi
৯৯	নিয়ানবে	99	NINETY NINE	৯৯	নরানব্বই	निरानब्बइ	niranobboi
১০০	এক সৌ	100	One HUNDRED	১০০	একশো	एकशो	eksho

গুনত বড়ী গিনতিয়াঁ Big Counts

হিন্দী		অংগ্রেজী		বাংলা			
				বাংলা		দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
১০০০	এক হাজার	1000	One Thousand	১০০০	এক হাজার	एक हाजार	ek hajar
১০০০০	দস হাজার	10000	Ten Thousand	১০০০০	দশ হাজার	दश हाजार	dos hajar
১০০০০০	এক লাখ	1000000	One Lakh	১০০০০০	এক লক্ষ	एक लक्ख	ek lokkho
১০০০০০০	দস লাখ	10000000	One Milion	১০০০০০০	দশ লক্ষ	दश लक्ख	dos lokkho
১০০০০০০০	এক ক্রোড	100000000	One Crore	১০০০০০০০	এক ক্রোটি	एक कोटि	ek koti
১০০০০০০০০	দস ক্রোড	10000000000	One Hundred Milion	১০০০০০০০০	দশ ক্রোটি	दश कोटि	dos koti
১০০০০০০০০০	এক অরব	100000000000	One Bilion	১০০০০০০০০০	একশ ক্রোটি	एकश कोटि	ekso koti

সর্বনাম সর্বনাম Pronouns

ক্রম	হিন্দী	অংগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1.	यह	This	এই	एइ	ei
2.	वह	He / She / That	से / से / ओटि	से / से / ओटि	se/ se/ oti
3.	वे	They	तारा	तारा	tara
4.	हम	We	आमरा	आमरा	amra
5.	वे सभी	Those all	ওগুলা সব	ओगुलि सब	oguli sob
6.	ये	These	এইগুলা	एइगुलि	eiguli
7.	मैं	I	আমি	आमि	ami
8.	तुम	You	তুমি	तुमि	tumi
9.	जो / कौन	Who	কে	के	ke
10.	आप	You	আপনি	आपनि	apni
11.	कोई	Any	কউ	केउ	keu
12.	मुझे	Me	আমাকে	आमाके	amake
13.	मेरा	My	আমার	आमार	amar
14.	हमारा	Our	আমাদের	आमादेर	amader
15.	आपको	To You	আপনাকে	आपनाके	apnake
16.	इन्हें	To these	এইগুলিকে	एइगुलिके	eigulike
17.	उन्हें	To them	তাদেরকে	तादेरके	taderke
18.	इसने	it	ইহা	इहा	eha
19.	उसने	He	সে	से	se
20.	उसे	To him / Her	তাকে	ताके	take
21.	वैसा	like that	ওটার মত	ओटार मत	otar moto
22.	जिसकी	whose	যার	जार	zar
23.	उसकी	Her	তার	तार	tar
24.	जिसने	Whosoever	যে	जे	ze
25.	उन्होंने	They	তারা	तारा	tara
26.	उसका	His	তার	तार	tar

বিশেষণ বিশেষণ Adjective

ক্রম	হিন্দি	অংগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1.	उत्साही	Enthusiastic	উৎসাহী	उत्साही	utsahi
2.	खुश	Happy	খুশি	खुशि	khushi
3.	युवा	Young	যুবক	जुबक	zubok
4.	तेज	Fast	দ্রুত	दुत	druto
5.	शांत	Quiet	শান্ত	शान्तों	santo
6.	पूरा	complete	সম্পূর্ণ	सम्पूर्णों	sampurno
7.	नरम	Soft	নরম	नॉरॉम	norom
8.	नया	New	নতুন	नॉतुन	notun
9.	महंगा	Expensive	দামী	दामी	dami
10.	गीला	Wet	ভেজা	भेजा	bheja
11.	सूखा	Dry	শুকনো	शुक्रो	shukno
12.	कठिन	Difficult	কঠিন	कॉठिन	kothin
13.	रंगीन	Colourful	রঙীন	रॉङ्गिन	rongin
14.	साफ	Clean	পরিশ্কার	पॉरिष्कार	porishkar
15.	मीठा	Sweat	মিষ্টি	मिष्टि	misti
16.	पतला	Thin	রোগা	रॉगा	roga
17.	मोटा	Fat	মোট	मोटा	mota
18.	विशेष	Special	বিশেষ	बिशेष	bishesh
19.	गहरा	Deep	গভীর	गॉभीर	gobhir
20.	अच्छा	Good	ভাল	भालों	bhalo
21.	बड़ा	Big	বড়	बॉड़ों	boro
22.	बहुत	Many	অনেক	अॉनेक	onek
23.	भारी	Heavy	ভারী	भारी	bhari
24.	खट्टा	Sour	টক	टॉक	tok
25.	आलसी	Lazy	অলস	आलॉस	alosh
26.	सुंदर	Beautiful	সুন্দর	सुन्दॉर	sundor
27.	खुश	Happy	খুশি	खुशि	khushi
28.	तेज	Fast	দ্রুত	दुतों	druto
29.	शांत	Quiet	শান্ত	शान्तों	santo
30.	पूरा	complete	পূর্ণ	पूरुनों	purno

বিশেষণ বিশেষণ Adjective

ক্রম	হিন্দি	অংগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
31	कडा	Hard	শকৃত	शॉक्तॉ	shokto
32	नरम	Soft	নরম	नॉरॉम	norom
33	नया	New	নতুন	नॉतुन	notun
34	महंगा	Expensive	দামী	दामी	dami
35	सस्ता	Cheap	সস্তা	सॉस्ता	sosta
36	गीला	Wet	ভেজা	भेजा	bheja
37	सूखा	Dry	শুকনো	शुकुनो	shukno
38	कठिन	Difficult	কঠিন	कॉठिन	kothin
39	रंगीन	Colourful	রঙীন	रॉङीन	rongin
40	साफ	Clean	পরিশ্কার	पॉरिष्कार	porishkar
41	मीठा	Sweet	মিষ্টি	मिष्टि	mishti
42	पतला	Thin	পাতলা	पातला	patla
43	मोटा	Fat	মোট	मोटा	mota
44	विशेष	Special	বিশেষ	बिशेष	bishesh
45	गहरा	Deep	গভীর	गॉभीर	gobhir
46	अच्छा	Good	ভাল	भालॉ	bhalo
47	बड़ा	Big	বড়	बॉडॉ	boro
48	बहुत	Many	অনেক	अॉनेक	onek
49	पुराना	Old	পুরান	पुरॉनॉ	purono
50	भारी	Heavy	ভারী	भारी	bhari
51	खट्टा	Sour	টক	टॉक	tok
52	बहुत	Much	অনেক	अॉनेक	onek
53	सुंदर	Beautiful	সুন্দর	सुन्दॉर	sundor

শারীরিক ক্রিয়া শারীরিক ক্রিয়াएं Bodily Functions

ক্রম	হিন্দি	অঁগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী लिपि	रोमन लिपि
1.	मुस्कुराना	Smiling	হাসা	हासा	hasa
2.	श्वसन क्रिया	Respiration	শ্বাস প্রশ্বাস প্রক্রিয়া	श्वास प्रश्वास प्रक्रिया	swas proswas prokriya
3.	पाचन क्रिया	Digestion	হজম প্রক্রিয়া	हॉजॉम प्रक्रिया	hojom prokriya
4.	रक्त संचरण	Blood Circulation	রক্ত সংবহন	रक्त संबहन	rokto sonbohon
5.	अवशोषण क्रिया	Absorption	শোষণ	शोषॉन	soshon
6.	संचरण	Movement	নড়াচড়া	नॉडाचॉडा	norachora
7.	सोचना	Thinking	চিন্তা করা	चिन्ता कॉरा	chinta kora
8.	सोना	Sleeping	ঘুমানো	घुमानो	ghomano
9.	सुनना	Hearing	শোনা	शोना	sona
10	बोलना	Speaking	কথা বলা	कथा बला	kotha bola
11	अनुक्रिया	Responsiveness	প্রতিক্রিয়াশীলতা	प्रतिक्रियाशीलता	protikriyasilota
12	रोना	Weeping	কাঁদা	कॉदा	kanda
13	चबाना	Chewing	চিবানো	चिबानॉ	chibano
14	स्पर्श करना	Touching	স্পর্শ করা	स्पर्श कॉरा	spoorso kora
15	निगलना	Swallowing	গিলে খাওয়া	गिले खाउआ	gile khaaua
16	देखना	Seeing	দেখা	देखा	dekha
17	पकड़ना	Holding	ধরে রাখা	धरे राखा	dhore raakha
18	दौड़ना	Running	দৌড়ানো	दौड़ानो	dourano
19	रेंगना	Crawling	হামাগুড়ি দেওয়া	हामागुड़ि देओया	hamaguri deoya
20	उठना	Stand up	উঠে দাঁড়ানো	उठे दाड़ानो	uthe darano
21	जागना	Wake up	জগে ওঠা	जेगे ओठा	jege otha
22	बैठना	Sitting	বসে থাকা	बसे थाका	bose thaka
23	करवट	Side	দিক	दिक्	dik
24	सिर हिलाना	Nutate / Nid nod	মাথা নাড়ানো	माथा नाड़ानो	matha narano
25	सूंघना	Sniff	শুঁকা	शुँका	sunkha
26	झपकी लेना	Napping	ঘুমানো	घुमानो	ghumano

ফল ফল FRUITs

ক্রম	হিন্দী	অঁগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1.	কেলা	Banana	কলা	কॉला	kola
2.	সঁতরা	Orange	কমলালবু	कॉमलालेबु	komlalebu
3.	লীচী	Litchi	লচু	लिचु	lichu
4.	অঁগুর	Grapes	আঙুর	आङुर	angur
5.	অমরুদ	Guava	পয়োর	पेयारा	peyara
6.	অনার	Pomegranate	বদোনা	बेदाना	bedana
7.	শরীফা সীতাফল	Custurd apple	আতা	आता	ata
8.	সেব	Apple	আপলে	आपेल	apel
9.	অনানাশ	Pineapple	আনারস	आनारॉस	anaros
10.	পপীতা	Papaya	পঁপে	पेंपे	penpe
11.	মৌসমী	Grape fruit	মৌসমী	मौसॉमी	mousomi
12.	আডু	Peach	পীচ	पीच	pich
13.	কটহল	Jack fruit	কাঁঠাল	कॉठाल	kanthal
14.	শহতুত	Mullberry	তুঁত	तुँत	tunt
15.	স্ট্রাবেরী	Strawberry	স্ট্রবেরী	स्ट्रॉबेरि	stroberry
16.	চীকু	Chickoo	সবদো	सॉबेदा	sobeda
17.	আম	Mango	আম	आम	aam
18.	খরবুজ	Melon	খরমুজ	खॉरमुज	khormuj
19.	তরবুজ	Water Melon	তরমুজ	तॉरमुज	tormuj
20.	খজুর	DatePalm	খজুর	खेजुर	khejur
21.	জামুন	Java Palm	জাম	जाम	jam

শাক-সবজী সন্জিয়াং Vegetables

ক্রম	হিন্দী	অঁগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1.	চুকঁদর	Beetroot	বটি	বিট	bit
2.	করেলা	Bitter gourd	করলা	কঁরঁলা	korola
3.	টম্াটর	TOMATO	টম্াটো	টঁমেটো	tomato
4.	ফুলগোবী	Cauliflower	ফুলকপি	ফুলকঁপি	fulkopi
5.	প্যাঁজ	onion	পঁয়ঁজ	পঁয়ঁজ	peyaj
6.	বঁয়ঁগন	Brinjal	বগুন	বেগুন	begun
7.	হরীমটর	Greenpeas	সবুঁজ মটর	সবুঁজ মঁটঁর	sobuj motor
8.	সলগম	Turnip	শালগম	শালগঁম	salgom
9.	গাজর	carrot	গাজর	গাজঁর	gajor
10.	আলু	potato	আলু	আলু	alu
11.	সেমফলী	Beans	বনিস	বিনস	bins
12.	লোকী	Bottle guard	লাউ	লাউ	laau
13.	পত্াগোবী	cabbage	বাঁধাকপি	বাঁধাকপি	bandhakopi
14.	মিন্ডি	Ladies finger	ঢ়েশ	ঢ়েশ	dherash
15.	কদু	pumpkin	কুমড়ো	কুমড়ো	kumro
16.	মুলী	radish	মুলা	মুলা	mula
17.	পালক	spinach	পালং শাক	পালং শাক	palong sak
18.	লহসুন	gralic	রসুন	রঁসুন	rosun
19.	তোরঁই	Ridyegaurd	ঝঙি	ঝঙি	jhinge
20.	খুম্ব	Mashroom	ছাতু	ছাতু	chhatu
21.	অরবী	Colocasia	কচু	কোঁচু	kochu
22.	শিমলা মিঁর্চ	Capsicum	কঁয়াপসকঁাম	কঁয়ঁসিকঁাম	capcicum
23.	টিঁডা	Tinda	টঁনিঁডা	টঁনিঁডা	tinda
24.	হরা ধনিন্যা	Coriander Leaves	ধনে পাতা	ধনে পাতা	dhone pata
25.	নীবু	lemon	লেবু	লেবু	lebu
26.	হরী মিঁর্চ	Green Chilli	কঁাঁচা লঙঁকা	কঁাঁচা লঁঙঁকা	kancha lonka

দানা শস্য অন্ন / দলহন Foodgrains /Pulses

ক্রম	হিন্দী	অঁগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1.	গেহুঁ	WHEAT	গম	গোঁম	gom
2.	চাবল /ধান	RICE	চাল / ধান	চাল / ধান	chal / dhan
3.	মক্কা	MAIZE	ভুট্টা	মুট্টা	vutta
4.	বাজরা	MILLET	বাজরা	বাজরা	bajra
5.	জ্বার	SORGHUM	জোয়ার	জোয়ার	joyar
6.	জৌ	BARLY	বার্লি	বার্লি	barli
7.	চনা	BLACK GRAM	ছোলা	ছোলা	chhola
8.	সাবুদানা	SAGO	সাবু	সাবু	sabu
9.	জই	OATS	ওট	ওট	oat
10.	রাগী	RAGI	রাগী	রাগী	ragi
11.	কুটকী	LITTLE MILLET	বাজরা	বাজরা	bajra
12.	কুটু	BUCKWHEAT	বকগম	বকগম	bokgom
13.	সমা চাবল	BARNYARD MILLET	শ্যামা বাজরা	শ্যামা বাজরা	shyama bajra
14.	সেলা চাবল	PARBOILED RICE	সদ্বি চাল	সিদ্ধো চাল	siddho chal
15.	মূরা চাবল	BROWN RICE	ঠেকে ছাঁটা চাল	ঠেকে ছাঁটা চাল	dhenki chhata chal
16.	দলিয়া	BROKEN WHEAT	ডালিয়া	ডালিয়া	dalia
17.	পোহা/চেবড়া	RICE FLAKES	চড়া	চড়া	chira
18.	মুরমুরা	RICE PUFFED	মুড়া	মুড়া	muri
19.	সূজী রবা	SEMOLINA	সুজী	সুজী	suji
20.	মসূর	RED LENTIL	মুসুর	মুসুর	musur
21.	কাবুলী চনা	Chickpea	কাবুলী চানা	কাবুলী চানা	kabli chana
22.	অরহর	PIGEON PEA	অড়হড়	অঁরহাঁর	orohor
23.	মূগ	GREEN Pulse	মুগডাল	মুগডাল	mugdal
24.	মটর	Pea	মটর	মটর	motor
25.	কালী উডদ	BLACK GRAM	উরদ ডাল	উরদ ডাল	urad dal
26.	কুলখী কী দাল	HORSE GRAM	অশ্ব গ্রাম	অশ্ব গ্রাম	oswb gram
27.	লোবীয়া	COWPEA	বরবটী	বঁরবঁটি	borboti
28.	রাজমা	KIDNEY BEANS	রাজমা	রাজমা	rajma

তলে তেল Oils

ক্রম	হিন্দি	অঁগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1.	सरसों का तेल	MUSTARD OIL	সরষিার তলে	सरिषार तेल	sorishar tel
2.	मूंगफली का तेल	PEANUT OIL	বাদাম তলে	बादाम तेल	badam tel
3.	सूरजमुखी का तेल	Sunflower OIL	सूर्यमुखी तले	सूर्जोमुखी तेल	surjomukhi tel
4.	जैतून का तेल	Olive OIL	जलपाई तले	जलपाइ तेल	jolpai tel
5.	सोयाबीन का तेल	Soyabean OIL	सयाबनि तले	सयाबिन तेल	soyabin tel
6.	नारियल का तेल	COCONUT OIL	नारकिले तले	नारिकेल तेल	narikel tel
7.	तिल का तेल	SESAME OIL	तलि तले	तिल तेल	til tel
8.	अरंडी का तेल	CASTOR OIL	क्यास्टर तले	क्यास्टार तेल	castor tel
9.	अलसी का तेल	EIAX SEED OIL	तसि तले	तिसि तेल	tisi tel
10.	मक्का का तेल	CORN OIL	जनहार तले	जॉनहार तेल	jonhar tel
11.	लौंग का तेल	CLOVE OIL	लवङ्ग तले	लॉबॉङ्ग तेल	lobongo tel
12.	नीम तेल	MARGOSA OIL	नमि तले	निम तेल	nim tel
13.	कपूर का तेल	CAMPHOR OIL	करूपूर तले	कॉपूर तेल	korpur tel
14.	कुसुम तेल	SAFFIOWER OIL	कूसुम फूल तले	कुसुम फुल तेल	kusum tel
15.	चावल की भूसी का तेल	RICE BRAN OIL	चालरे भूसरि तले	चालेर भुषिर तेल	chaler vusir tel
16.	तुलसी का तेल	BASIL OIL	तुलसी तले	तुलसी तेल	tulsi tel
17.	बादाम का तेल	ALMOND OIL	आलमनड बादाम तले	आलमॉन्ड बादाम तेल	almond badam tel
18.	गुलाब का तेल	ROSE OIL	गोलाप तले	गोलाप तेल	golap tel
19.	चंदन का तेल	SANDALWOOD OIL	चन्दन तले	चॉन्दॉन तेल	chondon tel

মশলা মসালে Spices

ক্রম	হিন্দি	অঁগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1.	रतन जोत	Dyers Alkanet	রতন জোত	রাতাঁন জোত	roton jot
2.	जावित्री	Mace	জয়ত্রী	জাঁয়িত্রি	joyitri
3.	हल्दी चूर्ण	Turmeric Powder	হলুদ গুঁড়ো	হাঁলুদ গুঁডো	holud guro
4.	जीरा	Cumin	জীরা	জীরা	jira
5.	अजवायन	Oregano	আজওয়ান	আজোয়ান	ajoyan
6.	हींग	Asafoetida	হিং	হিঁ	hing
7.	मुलेठी	Liquorice	যষ্টিমধু	জাঁষ্টিমাঁধু	jostimodhu
8.	गोंद	Frankincense	আঠা	আঠা	atha
9.	खसखस	Poppy Seeds	পোস্ত	পোস্টাঁ	posto
10.	नमक	Salt	লবন	লাঁবঁন	lobon
11.	सेंधा नमक	Rock Salt	খনজি লবন	খনিজাঁ লাঁবঁন	khonijo lobon
12.	काला नमक	Black Salt	কালো লবন	কালো লবন	kalo lobon
13.	काली मिर्च	Black Pepar	গোল মরিচি	গোল মঁরিচ	gol morich
14.	लाल मिर्च	Red Chilli	লাল লঙ্কা	লাল লাঁঙ্কা	lal lonka
15.	पीपल	Long Pepper	লম্বা লঙ্কা	লাঁম্বা লাঁঙ্কা	lomba lonka
16.	केसर	Saffron	কশের	কেশাঁর	keshor
17.	अमचूर	Mango Powder	আমচুর	আমচুর	amchur
18.	राई	Mustard Seeds	সরিষা দানা	সরিষা দানা	sorisha dana
19.	सौंठ	Dry Ginger	শুকনো আদা	শুকনো আদা	sukno ada
20.	लहसुन	Garlic	রসুন	রঁসুন	rosun
21.	अदरक	Ginger	আদা	আদা	ada
22.	मेंथी	Fenugreek	মথী	মেথী	methi
23.	दालचीनी	Cinnamon	দারুচিনি	দারুচিনি	daruchini

শুকনো ফল মেবা Dryfruits

ক্রম	হিন্দি	অঁগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1.	अखरोट	Walnut	আখরোট	আখরোট	akhrot
2.	बादाम	Almond	আলমন্ড বাদাম	আলমন্ড বাদাম	almond badam
3.	काजू	Cashew Nut	কাজু বাদাম	কাজু বাদাম	kaju badam
4.	पिस्ता	Pistachio	পেস্তা	পেস্তা	pesta
5.	किशमिश	Raisins	কিসমিস	কিসমিস	kismis
6.	अंजीर	Fig	তাঞ্জুরি	তাজির	tanjir
7.	मखाना	Fox nuts / Lotusseedsp op	মাখানা	মাখানা	makhana
8.	चिरोँजी	Cudpahunut / Pistachio soft	নরম পেস্তা	নরম পেস্তা	norom pesta
9.	मुनका	DryGrapes/ Raisins	কিসমিস	কিসমিস	kismis
10	सूखा नारियल/खो परा	Desiccated Coconut	শুকনো নারিকেল	শুকনো নারিকেল	sukno narikel
11	खजूर	Dates	খজুর	খজুর	khejur
12	छुहारे	Dry Dates	শুকনো খজুর	শুকনো খজুর	sukno khejur
13	खुबानी	Apricot	অ্যাপ্রিকট	অ্যাপ্রিকট	apricot
14	नीलबदरी	Blueberry	নীল বেরি	নীল বেরি	nil beri
15	शाहबलूत	Chestnut	চেষ্ট নাট	চেষ্ট নাট	chest nut
16	चिलगोजा	PineNuts	পাইন বাদাম	পাইন বাদাম	pain badam

রান্না ঘররে জনিসিপত্র রসোই কে সামান Kitchen wares

ক্রম	হিন্দী	অঁগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1.	টোকরী	Basket	ঝুড়ী	झुड़ि	jhuri
2.	ডিব্বা	Box / Container	ডবিবা	डिब्बा	dibba
3.	চিমনী	Chimney	চিমিনী	चिमनी	chimney
4.	মথনী	Churner	মন্থন	मॉन्थॉन	monthon
5.	চুল্হা	Stove	চুলা	चुला	chula
6.	মর্তবান	Jar	জার	जार	jar
7.	বরতন / বর্তন	Utensils	বাসনপত্র	बासॉनपात्रॉ	basonpotro
8.	সরৌতা	Nut cracker	জাঁতি	जाँति	janti
9.	তন্দুর	Oven	তন্দুর	तॉन्दुर	tondur
10.	কড়াহী	pan	কড়াই	काँड़ाइ	korai
11.	চকলা	Pastry-board	প্যাস্ট্রি বোর্ড	प्यास्ट्रि बोर्ड	pastry board
12.	মুসল	Pestle	হামান্দিস্তা	हामान्दिस्ता	hamandista
13.	সঁডসী (চিমটী)	Pincers	সাঁড়াশী	साँड़ाशी	sarasi
14.	থালী	Plate / Dish	থালা	थाला	thala
15.	বেলন	Rolling pin	বেলনা	बेलना	belna
16.	তশতরী	Saucer	সসার	साँसार	sosar
17.	চলনী, ছলনী	Sieve	চালনী	चालनी	chalni
18.	চম্মচ, চমচা	Spoon	চামচ	चामॉच	chamoch
19.	জল শোধক যন্ত্র	water purifier	জল পরিশ্রুতক যন্ত্র	जॉल परिश्रुतक यन्त्र	jol porisruto jontro
20.	চিমটা	Tong	চিমটা	चिमटा	chimta
21.	বোতল	Bottle	বোতল	बोतॉल	botol
22.	কটোরা	Bowl	বাটি	बाटि	bati
23.	লোটা	Bowl	বাটি	बाटि	bati
24.	কাঁটা	Fork	কাঁটা চামচ	काँटा चामच	kanta chamoch
25.	প্যালা	Cup	পেয়ালা	पेयाला	peyala

ঘরুরে জিনিসি ঘর কে সামান Household Items

ক্রম	হিন্দি	অঁগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1.	ঘড়ী	Clock	ঘড়ী	ঘাঁড়ী	ghori
2.	সংগণক	computer	সংগনক	সংগাঁক	songonok
3.	পংখা	fan	পাখা	পাখা	pakha
4.	ইস্খী, প্রেস	Iron	লোহা	লোহা	loha
5.	কুঁজী, চাখী	Key	চাবী	চাবী	chabi
6.	সলাই	Knitting needle	সলোই সূঁচ	সেলাই সূঁচ	selai such
7.	চিরাগ	Lamp	বার্তা	বার্তা	bati
8.	চটাই	Mat	মাদুর	মাদুর	madur
9.	দর্পণ, আইনা	Mirror	আয়না	আয়না	aina
10.	সুই	Needle	সূঁচ	সূঁচ	such
11.	থৈলা	Sack	বস্তা	বস্তা	bosta
12.	সিলাই মশীন	sewing machine	সলোই মশেনি	সেলাই মেশিন	selai mesin
13.	চাদর	Sheet	চাদর	চাদর	chador
14.	সাবুনদানী	Soap-case	সাবানদানী	সাবানদানী	sabandani
15.	সুখানে বালা	Spin Dryer	শুকনো করার যন্ত্র	শুকনো করার জন্ত্র	sukno korar jontro
16.	झूला	Swing	ঝোলা	झोला	jhola
17.	छाता, छतरी	Umbrella	ছাতা	छाता	chhata
18.	तराजू	Balance	ভারসাম্য	भारसाम्यो	varsamyo
19.	खिड़की	window	জানালা	जानाला	janala
20.	कंघी	Comb	চিরুনি	चिरुनि	chiruni
21.	दन्त मंजन	Toothpowder	দাঁত মাজন	दाँत माजन	dant manjan
22.	تولिया	Towel	তোয়ালে	तोआले	toale
23.	झाड़ू	Broom	ঝাড়ু	झाड़ू	jharu
24.	बोतल	Bottle	বোতল	बोताँल	botol
25.	बाल्टी	Bucket	বালতি	बालति	balti
26.	बटन	Button	বোতাম	बोताम	botam
27.	कंबल	Blanket	কম্বল	कॉम्बॉल	kombol
28.	पायदान	Door-mat	পাপোষ	पापोष	paposh

আসবাব পত্র ফর্নিচর Furniture.

ক্রম	হিন্দী	অঁগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1.	অলমারী	Almirah/ Cupboard	আলমারী	আলমারি	almari
2.	পলং / বিস্তর	Bed	বছানা	বিছানা	bicchana
3.	কালীন	Carpet	কার্পেটে	কার্পেট	carpet
4.	কুর্সী	Chair	চয়ার	চেয়ার	chair
5.	চারপাই,খাট	Cot	খাটগিয়া	খাটিয়া	khatia
6.	মেজ	Desk / Table	টেবেলি	টেবিল	tebil
7.	খানে কী মেজ	dining table	খাবার টেবেলি	খাবার টেবিল	khabar tebil
8.	ডবল বেড	Double Bed	দুজনরে জন্য বছানা	দুজনের জন্য বিছানা	dujoner jonno bichhana
9.	শ্রুংগার পটল	Dressing Table	ড্রসেসিং টেবেলি	ড্রেসিং টেবিল	dressing tebil
10.	ফাইলেনে রাখনে কী অলমারী	Filing Cabinet	ফাইল রাখার আলমারী	ফাইল রাখার আলমারি	file rakhar almari
11.	রসোই অলমারিয়াঁ	kitchen cabinets	রান্নাঘররে আলমারী	রান্নাঘরের আলমারি	rannaghorer almari
12.	চটাই	Mat	মাদুর	মাদুর	madur
13.	গদ্বা	Mattress	গর্দি	গর্দি	godhi
14.	দর্পণ,আইনা	Mirror	আয়না	আয়না	aina
15.	তকিয়া	Pillow / Cushion	বালশি	বালিশ	balis
16.	তকিয়ে কা আবরণ	Pillow-cover	বালশিরে ওয়াড়	বালিশের ওয়াড়	baliser oar
17.	তিজোরী	Safe	সিন্দুক	সিন্দুক	sinduk
18.	চাদর	Sheet	চাদর	চাদর	chador
19.	সোফা	Sofa	সোফা	সোফা	sofa
20.	সোফা বেড	Sofa-Bed	সোফার বছানা	সোফার বিছানা	sofar bichana
21.	স্টুল	Stool	টুল	টুল	tul
22.	জ্বলা	Swing	জ্বালা	জ্বালা	jhola
23.	বস্ত্র টাংনে কী অলমারী	Wardrobe	কাপড় রাখার আলমারী	কাপড় রাখার আলমারি	kapor rakhar almari
24.	বিস্তর	bed	বছানা	বিছানা	Bichana
25.	পর্দে	Curtains	পর্দা	পর্দা	porda
26.	কিতাবোঁ কী অলমারী	Bookcase	বই রাখার আলমারী	বই রাখার আলমারি	boi rakhar almari

ঋতু ऋতুঁ Seasons

ক্রম	হিন্দি	অঁগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1.	বঁসত	Spring	বসন্ত	বঁসঁন্তঁ	bosonto
2.	গ্রীষ্ম	Summer	গ্রীষ্ম	গ্রীষ্মঁ	grismo
3.	বর্ষা	Rainy	বর্ষা	বঁর্ষা	borsha
4.	শরৎ	Winter	শীত	শীত	sit
5.	হেমন্ত	Frost	হমেন্ট	হেমঁন্তঁ	hemonto
6.	শিশির	Autumn	শরৎ	শরত্	shorot
7.	বারিস	Rain	বৃষ্টি	বৃষ্টি	brishti
8.	বর্ফ	Snow	বরফ	বঁরঁফ	borof
9.	বাদল	Cloud	মেঘ	মেঘ	megh
10.	কুহাসা	Fog	কুয়াশা	কুয়াশা	kuyasha
11.	বাড়	Flood	বন্যা	বন্যা	bonya
12.	সুখা	Drought	খরা	খঁরা	khora
13.	মানসুন	Monsoon	মঁসুমী	মঁসুমী	mousumi
14.	ঋতুঁ	Seasons	ঋতু	ঋতু	ritu
15.	শুষ্ক	Dryness	শুষ্ক	শুষ্কঁ	sushko
16.	আর্দ্রতা	Humidity	আর্দ্র	আর্দ্রঁ	ardro
17.	নমী	Moisture	আর্দ্রতা	আর্দ্রঁতা	ardrota
18.	সূর্যোদয়	Sunrise	সূর্য ওঁঠা	সূর্য ওঁঠা	surjo otha
19.	সূর্যাস্ত	Sunset	সূর্যাস্ত	সূর্যাস্ত	surjasto
20.	চক্রবাত	Cyclone	ঘূর্ণঝড়	ঘূর্ণঁঝঁড়	ghurnijhor
21.	বিজলী	Lighting	বিদ্যুৎ চমকানো	বিদ্যুত্ চমকানো	bidyut chomkano
22.	তুফান	Storm	ঝড়	ঝঁড়	jhor
23.	বুঁদাঝাঁদী/ ফুহার	Dazzle	গুঁড়ি গুঁড়ি বৃষ্টি	গুঁড়ি গুঁড়ি বৃষ্টি	guri guri bristi
24.	বর্ফবারী	Snowfall	তুষারপাত	তুষারপাত	tusharpat
25.	আঁলাবৃষ্টি	Hail	শলা বৃষ্টি	শলা বৃষ্টি	shila bristi
26.	পতল্লভ	Fall	শরৎ	শঁরঁত্	sorot
27.	আঁধী তুফান	Thunder storm	বজ্র বিদ্যুৎ সহ ঝড়	বঁজ্রঁ বিদ্যুত্ সঁহঁ ঝঁড়	bojro bidyut soho jhor

পোশাক পরিচ্ছদ বেষ্মুধা / পরিধান Dresses

ক্রম	হিন্দী	অংগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1	জীন্স	Jeans	জন্স	জিন্স	jins
2	দুপট্টে	Scarf	ওড়না	ওড়না	orna
3	ঘাঘরা	Skirt	স্কার্ট	স্কার্ট	skart
4	সাড়ী	Saree	শাড়ী	শাড়ী	shari
5	টোপী	Cap /Hat	টুপি	টুপি	tupi
6	পতলুন / পেন্ট	Trousers / Pant	পাতলুং / প্যান্ট	পাতলুং / প্যেন্ট	patlung / pyent
7	নিকর	Half - Pant	হাফ প্যান্ট	হাফ প্যেন্ট	haf pyent
8	পগড়ী, সাফা	Turban	পাগড়ি	পাগড়ি	pagari
9	ফ্রোক	Frock	ফ্রোক	ফ্রোক	frok
10	লহংগা	LongSkirt	লম্বা ঘাঘরা	লম্বা ঘাঘরা	lomba ghaghra
11	স্বেটর	Pullover /Sweater	সোয়েটার	সোয়েটার	soyetar
12	ধোতী	Dhoti	ধুতি	ধুতি	dhuti
13	জর্সী	Jersey	জার্সি	জার্সি	jarsi
14	টিশর্ট	T-shirt	গেঞ্জি	গেঞ্জি	genji
15	বনয়ান	Vest	গেঞ্জি	গেঞ্জি	genji
16	কোট	Coat	কোট	কোট	kot
17	কচ্ছা	Knickers	কচ্ছা	কচ্ছা	kochha
18	ব্লাউজ	Blouse	ব্লাউজ	ব্লাউজ	blauj
19	ট্রাকসুট	Tracksuit	ট্রাকসুট	ট্রাকসুট	traksut
20	বরসাতি	Raincoat	বরসাতি	বরসাতি	borsati
21	টাই	Tie	টাই	টাই	tai
22	নাইটি	Nighty	নাইটি	নাইটি	naiti
23	লুংগী	Lungi	লুংগি	লুংগি	lungi
24	কমিজ	Shirt	জামা	জামা	jama
25	পাজামা	Pyjama	পাজামা	পাজামা	pajama

গৃহপালিত পশু পালতু পশু Pet animals

ক্রম	হিন্দী	অঁগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1.	গায়	COW	গরু	গাঁরু	goru
2.	বৈল	OX	ষাঁড়	ষাঁড়	saar
3.	মুঁস	BUFFALO	মহম্বি	মাঁহিষ	mohish
4.	কুতা	DOG	কুকুর	কুকুর	kukur
5.	বিল্লী	CAT	বড়াল	বিড়াল	biral
6.	উঁট	CAMEL	উট	উট	ut
7.	ঘোড়া	HORSE	ঘোড়া	ঘোড়া	ghora
8.	বকরী	GOAT	ছাগল	ছাগল	chagol
9.	বন্দর / বানর	MONKEY /Ape	বান্দর	বান্দর	bandor
10.	লংর	LAP	ববুন	বেবুন	bebun
11.	হাথী	ELEPHANT	হাতি	হাতি	hati
12.	খচ্চর	MULE	খচ্চর	খচ্চর	khochhor
13.	সুঅর	PIG	শুকর	শুকর	sukor
14.	মুঁড়	SHEEP	মুঁড়	মুঁড়	bhera
15.	মুঁড়	EWE	মুঁড়	মুঁড়	bhera
16.	গাধা	ASS / Donkey	গাধা	গাধা	gadha
17.	টটু	PONY	টটু	টটু	tattu
18.	মুঁড়	RAM	মুঁড়	মুঁড়	bhera
19.	গিলহরী	SQUIRREL	কাঠবিড়ালী	কাঠবিড়ালী	kathbirali

জংলী জীবজন্তু জংলী পশু Wild animals

ক্রম	হিন্দী	অঁগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1.	ভালু	BEAR	ভালুক	ভালুক	bhaluk
2.	গঁডা	RHINOCEROS	গন্ডার	গাঁন্ডার	Gondar
3.	সাঁড়	BULL	ষাঁড়	ষাঁড়	sar
4.	হাথী	ELEPHANT	হাতি	হাতি	hati
5.	লোমড়ী	FOX	শৃগাল	শৃগাল	srigal
6.	লকড়বগঘা	HYENA	হায়না	হায়না	haina
7.	সুঅর	PIG	শুকর	শুকর	sukor
8.	খরগোশ	RABBIT	খরগোশ	খরগোশ	khorgos
9.	বাঘ	TIGER	বাঘ	বাঘ	bagh
10.	জেবরা	ZEBRA	জেব্রা	জেব্রা	jebra
11.	ভেড়িয়া	WOLF	নকেড়ে	নকেড়ে	nekare
12.	বারহসিংগা	STAGE	বলগাহরগি	বাল্গাহরগি	bolgahorin
13.	তঁদুআ	PANTHER	চিতাবাঘ	চিতাবাঘ	chitabagh
14.	হিরন	DEER	হরগি	হরগি	horin
15.	নেবলা	MONGOOSE	লেউল	লেউল	leul
16.	সিংহ / শের	LION	সিংহ	সিংহ	singho
17.	তঁদুআ	LEOPARD	চিতা	চিতা	chita
18.	সিয়র	JACKAL	শিয়াল	শিয়াল	siyal
19.	কংগারু	KANGAROO	ক্যাঙগারু	ক্যাঙগারু	kyangaru
20.	জিরাফ	GIRAFFE	জিরাফ	জিরাফ	jiraf
21.	চিম্পঁজী	CHIMPANZEE	শিম্পাঞ্জী	শিম্পাঞ্জী	simpanji
22.	সাহী	PORCUPINE	সজারু	সজারু	sojaru
23.	জংলী সুঅর	BOAR	বন্য শুকর	বান্য শুকর	bonyo sukor
24.	জংলী ভঁেসা	BISON	বন্য মহষি	বান্য মাহিষ	bonyo mohish

ফুল / গাছ ফুল / পৌধে / বৃক্ষ Flowers/Plants / Trees

ক্রম	হিন্দী	অঁগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1	তুলসী	TULSI, BASIL	তুলসী	তুলসী	Tulsi
2	নীম	NEEM	নমি	নিম	Nim
3	রুদ্রাক্ষ	ELAEOCARPUS	রুদ্রাক্ষ	রুদ্রাঙ্ক	Rudrakhho
4	ঘৃতকুমারী, এলোবেরা	ALOE-VERA	ঘৃতকুমারী	ঘৃতকুমারী	ghritokumari
5	গুড়হল	HIBISCUS PLANT	হবিস্কাস উদ্ভিদি	হিবিস্কাস উদ্ভিদ	hibiskas udvid
6	ধনিয়া	CORRIANDER	ধনে	ধনে	dhone
7	পুদীনা	MINT, MENTH A	পুদীনা	পুদীনা	podina
8	কড়ী পতা / মীঠা নীম	CURRY PLANT	কারি পাতা	কারি পাতা	kari pata
9	সূর্যমুখী	SUNFLOWER	সূর্যমুখী	সূর্যমুখী	surjomukhi
10	সদা সবহার	EVERGREEN	চিরহরিৎ	চিরহরিত্	cirohorit
11	গুলাব	ROSE	গোলাপ	গোলাপ্	golap
12	চমেলী	JASMINE	জুঁই	জুঁই	jui
13	কমল	LOTUS	পদ্ম	পদ্ম	poddo
14	গেঁদা	Mari gold	গেঁদা	গেঁদা	genda
15	সেবঁতী / গুলদাবরী	CHRYSANTHE MUM	চন্দ্রমল্লিকা	চন্দ্রমল্লিকা	chondromolli ka
16	চম্পা	MAGNOLIA	চম্পা	চম্পা	chompa
17	মোগরা	JASMINE SAMBAC	বেলে ফুল	বেলে ফুল	bel ful
18	জুঁহী	SWEET JASMINE	জুঁই	জুঁই	jui
19	বেলা	ARABIAN JASMINE	আরবীয় জেসমিন	আরবীয় জেসমিন	arobiyo jesmin
20	কনেৰ	OLEANDER	করবী	করবী	korobi
21	কুমুদিনী	LILY FLOWER	লিলি ফুল	লিলি ফুল	lili ful
22	চাঁদনী	CRAPE JASMINE	জুঁই ফুল	জুঁই ফুল	jui ful
23	অপরাজিতা	Butterfly pea	অপরাজিতা	অপরাজিতা	oporajita
24	বাবলা	Acacia	বাবলা	বাবলা	babla
25	চন্দন	Sandal	চন্দন	চাঁন্দাঁন	chondon
26	শীশম	Rosewood	গোলাপ কাঠ	গোলাপ কাঠ	golap ful
27	বরগদ	Banyan	বটগাছ	বটগাছ	botgach
28	পীপল	Ficus religiosa	অশ্বত্থ	অশ্বত্থ	ashothho

পর্যটন সংক্রান্ত শব্দ যাত্রা সংবন্ধী শব্দ Travel words

ক্রম	হিন্দি	অঁগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1	যাত্রা	Travel / Tour	যাত্রা	জাত্রা	jatra
2	পর্যটন	Tourism	পর্যটন	পর্যটন	porjoton
3	খরীদারী	Shopping	কনোকাটা	কেনাকাটা	kenakata
4	হवाई জাহাজ	Airoplane	উড়োজাহাজ	উড়োজাহাজ	urojahaj
5	বস	Bus	বাস	বাস	bas
6	রেল	Railway	রলে	রেল	rel
7	জলযান/পানী কা জাহাজ	Ship	জাহাজ	জাহাজ	jahaj
8	টিকট	Ticket	টিকিটি	টিকিট	tikit
9	সামান	Luggage	ভ্রমনকারীর মালপত্র	ভ্রমনকারীর মালপত্র	bhromonkarir malpotro
10	কুলী	Coolie	কুলি	কুলি	kuli
11	পর্যটক	Tourist	পর্যটক	পর্যটক	porjotok
12	জগহ, স্থান	Places	জায়গা	জায়গা	jayga
13	ঐতিহাসিক স্থান	HistoricalPlac es	ঐতিহাসিক স্থান	ঐতিহাসিক স্থান	oitihasic sthan
14	আরক্ষণ	Booking	সংরক্ষণ	সংরক্ষণ	songrokhon
15	দর্শনীয় স্থল	SightSeeing	দর্শনীয় স্থান	দর্শনীয় স্থান	dorshoniyo sthan
16	যাত্রী, পর্যটক	Traveller	পর্যটক	পর্যটক	porjotok
17	পর্বত	Mountain	পর্বত	পর্বত	porbot
18	বগীচা, উদ্যান	Garden / Park	উদ্যান	উদ্যান	udyan
19	জংল	Jungle	জঙ্গল	জঙ্গল	jongol
20	সমুদ্রতট	SeaShore	সমুদ্রতট	সমুদ্রতট	samudrotot
21	বিদেশ যাত্রা	ForeignTour	বিদেশে যাত্রা	বিদেশ যাত্রা	bidesh jatra
22	চালক	Driver	চালক	চালক	chalok
23	দুভাষী	Interpreter	দুভাষী	দুভাষী	dobhashi
24	মার্গদর্শক	Guide	গাইড	গাইড	gaid
25	আগমন	Arrival	পৌঁছানো	পৌঁছানো	pouchhano
26	প্রস্থান	Departure	প্রস্থান	প্রস্থান	prosthan
27	গন্তব্য (স্থান)	Destination	গন্তব্য	গন্তব্য	gontobyoy

পর্যটন সংক্রান্ত শব্দ যাত্রা সংবন্ধী শব্দ Travel words

ক্রম	হিন্দি	অংগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1	প্রথম বর্গ	First Class	প্রথম শ্রেণী	প্রথম শ্রেণী	Prothom shreni
2	দ্বিতীয় বর্গ	Second Class	দ্বিতীয় শ্রেণী	দ্বিতীয় শ্রেণী	dvitiyo shreni
3	জলপান গৃহ	Canteen	জলপান করার গৃহ	জলপান করার গৃহ	jolpan korar griho
4	সূর্যাস্তের জগহ	SunSetPoint	সূর্যাস্তের জায়গা	সূর্যাস্তের জায়গা	surjaster jayga
5	সূর্যোদয়ের জগহ	SunRisePoint	সূর্য উঠার জায়গা	সূর্য উঠার জায়গা	surjo other jayga
6	রসোই ভান্ডার	Pantry	ভান্ডার ঘর	ভান্ডার ঘর	bharar ghor
7	পঙ্খী অভয়ারণ্য	BirdSanctuary	পাখির অভয়ারণ্য	পাখির অভয়ারণ্য	pakhir obhoyaronno
8	বটর পার্ক	WaterPark	জলের উদ্যান	জলের উদ্যান	joler udyan
9	প্রতীক্ষালয়	WaitingRoom	প্রতীক্ষালয়	প্রতীক্ষালয়	protikkhaaloy
10	প্রথমোপচার	FirstAid	প্রাথমিক চিকিৎসা	প্রাথমিক চিকিৎসা	prathomik chikitsa
11	প্রতীক্ষা সূচী	WaitingList	প্রতীক্ষা তালিকা	প্রতীক্ষা তালিকা	protikkha talika
12	ঘড়ী	Watch	ঘড়ী	ঘড়ী	ghori
13	ঘোষণা	Announcement	ঘোষণা	ঘোষণা	ghoshona
14	বিশ্রাম গৃহ	HolidayHome	বিশ্রাম গৃহ	বিশ্রাম গৃহ	bishram griho
15	প্রবেশ পত্র	EntryPass	প্রবেশ পত্র	প্রবেশ পত্র	probesh potro
16	প্রবেশ-দ্বার	Entrance	প্রবেশদ্বার	প্রবেশদ্বার	probesh dar
17	অভয়ারণ্য	Sanctuary	অভয়ারণ্য	অভয়ারণ্য	abhoyaronyo
18	নাশতা	Snack	জলখাবার	জলখাবার	jolkhabar
19	শুদ্ধ হাওয়া	FreshAir	খোলা বাতাস	খোলা বাতাস	khola batas
20	প্রাকৃতিক সুন্দরতা	NaturalScenery	প্রাকৃতিক দৃশ্য	প্রাকৃতিক দৃশ্য	prakritik drishyo

রঙ রং Colours

ক্রম	হিন্দি	অঁগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1	নীলা	Blue	নীল	নীল	nil
2	লাল	Red	লাল	লাল	lal
3	জামুনী/গহরা বঁগনী	Purple	বগুনী	বেগুনী	beguni
4	পীলা	Yellow	হলুদ	হাঁলুদ	holud
5	গুলাবী	Pink	গোলাপী	গোলাপী	golapi
6	হরা	Green	সবুজ	সাঁবুজ	sobuj
7	নারংগী	Orange	কমলা	কমলা	komla
8	সফেদ	White	সাদা	সাদা	sada
9	কাল	Black	কালো	কালো	kalo
10	মটমৈলা	Grey	ধূসর	ধূসাঁর	dhusor
11	ভূরা	Brown	বাদামী	বাদামী	Badami
12	নীল রং	Indigo	আকাশী	আকাশী	akashi
13	মৈরুন	Maroon	মেরুন	মেরুন	merun
14	গহরা নীলা	Navy Blue	গাঢ় নীল	গাঢ় নীল	garo nil
15	সরসাঁর রং	Mustard	সরষাঁর রঙ	সরষাঁর রাঁড়	sorishar rong
16	হল্কা পীলা	Light Yellow	হাল্কা হলুদ	হাল্কা হাঁলুদ	halka holud
17	জৈতুন কা রং	Olive	জলপাই রঙ	জাঁলপাই রাঁড়	jolpai rong
18	বঁগনী	Violet	বগুনী	বেগুনী	beguni
19	ফিরোজা	Turquoise	ফরোজা	ফিরোজা	firoja
20	মূংগা রং	Coral	প্রবাল	প্রাঁবাল	probal
21	নীলা হরা	Teal	নীলাভ সবুজ	নীলাভ সবুজ	nilabho sbuj
22	ভূরা পীলা রং	Amber	অ্যাম্বার রঙ	অ্যাম্বার রাঁড়	ayambar rong
23	সুনহরা	Golden	সোনালা	সোনালা	sonali
24	চাঁদী জৈসা রং	Silver	রূপালা	রূপালা	Rupali
25	ধূমিল সফেদ	Off White	হালকা ধূসর	হালকা ধূসাঁর	halka dhusor
26	ধাতুময় রং	Metallic	ধাতব	ধাতাঁব	dhatob

গহনা আভূষণ Ornaments

ক্রম	হিন্দী	অংগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1.	চুড়ী	Bangle	চুড়ী	চুড়ি	churi
2.	অংগুঠী	Ring	আংটি	আংটি	angti
3.	কংগন	Bracelet	বানা	বানা	bala
4.	কর্ণফুল	Ear ring	কানরে দুল	কানের দুল	kaner dul
5.	নাক কী বালী/লৌং	Nose pin	নাকছাবি	নাকছাবি	nakchhabi
6.	হার	Necklaces	হার	হার	har
7.	পায়ল	Anklet	নুপুর	নুপুর	nupur
8.	বাজুबंध	Armlet	তাগা	তাগা	taga
9.	অংগুঠে কা ছল্লা	Toe rings	পায়রে আঙুলরে রংি	পায়ের আঙুলের রিং	payer anguler ring
10	কমরबंध	Waist let	কোমর বন্ধ	কোমর বান্ধ	komor bondho
11	বালোঁ কা কাঁটা	Hairpin	মাথার কাঁটা	মাথার কাঁটা	mathar kata
12	মাংগ টীকা	Head Locket	মাথার লকটে	মাথার লকট	mathar loket
13	লোলক	Pendent	দুল	দুল	dul
14	কাঁটা (সাড়া কা)	Brooch	কাঁটা	কাঁটা	kanta
15	মুকুট	Tiara/ Crown	মুকুট	মুকুট	mukut

খলোধুলা খেল Sports

ক্রম	হিন্দী	অংগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1.	বেডমিন্টন	Badminton	ব্যাডমিন্টন	ब्याडमिन्टॉन	badminton
2.	মুক্কেবাজী	Boxing	মুষ্টযিুদ্ধ	मुष्टियुद्धो	mustijudhho
3.	ফুটবাল	Football	ফুটবল	फुटबॉल	futbol
4.	তৈরাকী	Swimming	সাঁতার	साँतार	satar
5.	ভালা ফেঁক	Javelin throw	বর্ষা ছোঁড়া	बॉर्षा छोड़ा	borsha chora
6.	গোলা ফেঁক	Shot put	শট পুট	शॉट पुट	shot put
7.	তলবারবাজী	Fencing	তলওয়ারবাজী	ताँलबारबाजी	tolbarbaji
8.	বাঁস কূদ	Pole Vault	বাঁশ লাফ	बाश लाफ	bash laf
9.	লম্বী কূদ	Long-jump	লম্বা লাফ	लम्बा लाफ	lomba laf
10.	হাঁকী	Hokey	হকী	हॉकी	hoki
11.	গোল্ফ	Golf	গলফ	गॉल्फ	golf
12.	টেনিস	Tennis	টেনেসি	टेनिस	tenis
13.	কুশ্‌তী	Wrestling	কুস্তী	कुस्ति	kusti
14.	পোলো	Polo	পোলো	पोलो	polo
15.	ভারোত্তলন	Weight Lifting	ভারোত্তলন	भारोत्तलॉन	bharottolon
16.	শতরংগ	Chess	দাবা	दाबा	daba
17.	কৈরম	Carom	ক্যারাম	क्याराम	kyaram
18.	ক্রিকেট	Cricket	ক্রিকেটে	क्रिकेट	kriket
19.	খো খো	KhoKho	খো-খো	खो-खो	khokho
20.	টেবল টেনিস	Table Tennis	টেবিল টেনেসি	टेबिल टेनिस	tebil tenis
21.	গিল্লী ডন্ডা	GilliDanda	গিলি ডান্ডা	गिलि डान्डा	gili danda
22.	বাস্কেটবাল	Basket Ball	বাস্কেটবল	बास्केटबॉल	basketbol
23.	কবড্ডী	Kabaddi	কাবাড্ডি	काबाड्डी	kabaddi

অফিসের জনিসিপত্র কার্যালয়ীন বস্তু Office Items

ক্রম	হিন্দী	অंग्रेजी	বাংলা		
			বাংলা	देवनागरी लिपि	रोमन लिपि
1.	कलम,पेन	PEN	কলম	कॉलॉम	kolom
2.	कागज	PAPER	কাগজ	कागॉज	kagoj
3.	स्याही	INK	কালি	कालि	kali
4.	रबड़	RUBBER	রাবার	राबार	rabar
5.	रजत पट	White Board	সাদা বোর্ড	सादा बोर्ड	sada bord
6.	पुस्तक	BOOK	বই	बई	boi
7.	पंजी / पंजिका	REGISTER	নবিন্দন	निबॉन्धन	nibondhon
8.	पैमाना	SCALE	পরিমাপ	पॉरिमाप	porimap
9.	अभ्यास पुस्तिका	COPY	প্রতিলিপি	प्रॉतिलिपि	protilipi
10.	कैंची	SCISSOR	কাঁচি	कॉचि	kanchi
11.	सभागार	Conference Hall	সভাঘর	सभागॉर	sbhaghor
12.	लेखन पैड	WRITING PAD	লেখার প্যাড	लेखार प्याड	lekhar pyad
13.	दूरभाष यंत्र	TELEPHONE	দূরভাষ যন্ত্র	दूरभाष जॉन्त्रॉ	durbhash jontro
14.	संदर्शन पत्र	VISITING CARD	সাক্ষাতপ্রার্থীর পরিচয়পত্র	साक्षातप्रार्थीर परिचॉयपॉत्र	sakhhatprarthir porichoypotro
15.	गोंद	GUM BOTTLE	আঠার বোতল	आठार बोटॉल	athar botol
16.	मुहर	STAMP	ছাপ	छाप	chhap
17.	गणक यंत्र	CALCULATOR	গণক যন্ত্র	गणक जॉन्त्रॉ	gonok jontro
18.	लिफ़ाफ़ा	ENVELOPES	খাম	खाम	kham
19.	रबड़ का छल्ला	RUBBER BAND	রাবার বন্ধনী	राबार बॉन्धोंनी	rabar bondhoni
20.	सूचना पटल	NOTICE BOARD	তথ্য কেন্দ্র	तथ्यॉ जॉन्त्रॉ	tothyo kendro
21.	उपस्थिति पंजिका	MUSTER ROLL	হাজিরা বই	हाजिरा बोइ	hajira boi
22.	संगणक	COMPUTER	গণনার যন্ত্র	गणनार जॉन्त्रॉ	gononar jontro
23.	कुंजी पटल	KEYBOARD	কীবোর্ড	कीबोर्ड	kibord
24.	मुद्रण यंत्र	PRINTER	মুদ্রণযন্ত্র	मूद्रणजॉन्त्रॉ	mudronjontro
25.	नाम पट्ट	Name Board	নাম ফলক	नाम फॉलॉक	nam folok

সময় সংক্রান্ত শব্দ সময়-সূচক শব্দ Time Related Words

ক্রম	হিন্দী	অঁগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1.	पल	Moment	মুহুর্ত	মুহুর্তো	muhurto
2.	सेकेंड	second	সেকেন্ড	সেকেন্ড	sekend
3.	मिनट	Minute	মিনিটি	মিনিট	minit
4.	घंटा	Hour	ঘন্টা	ঘন্টা	ghonta
5.	सुबह	Morning	সকাল	সাঁকাল	sokal
6.	दोपहर	Afternoon	বকিলে	বিকেল	bikel
7.	संध्या/सायं/ शाम	evening	সন্ধ্যা	সন্ধ্যা	sondhya
8.	रात	Night	রাত্ৰি	রাত্রি	ratri
9.	दिन	Day	দনি	দিন	din
10.	रोज / दैनिक	Daily	প্রতিদিন	প্রতিদিন	protidin
11.	आज	Today	আজ	আজ	aaj
12.	कल/बीता हुआ कल	yesterday	গতকাল	গতকাল	gotokal
13.	कल /आने वाला	Tomorrow	আগামীকাল	আগামীকাল	agamikal
14.	परसों / बीता हुआ	Day before yesterday	গত পরশু	গত পরশু	goto porshu
15.	परसों /आने वाला	Day After Tomorrow	আগামী পরশু	আগামী পরশু	agami porshu
16.	सप्ताह	Week	সপ্তাহ	সপ্তাহ	soptaho
17.	पखवाड़ा	fortnight	পাক্ষিক	পাক্ষিক	pakhhik
18.	मास/माह/महिना	month	মাস	মাস	mas
19.	तिमाही	quarterly	ত্রৈমাসিক	ত্রৈমাসিক	troimasik
20.	छमाही	half yearly	অর্ধবার্ষিক	অর্ধবার্ষিক	ordhobarshik
21.	वार्षिक	Yearly	বার্ষিক	বার্ষিক	barshik
22.	वर्ष/साल	Year/ Annum	বছর	বঁছাঁর	bochor
23.	दशक / दस साल	Decade / Ten years	দশক	দাঁশাঁক	doshok
24.	शताब्दी/सौ साल	Centenary/hundred years	শতবর্ষ	শতবঁর্ষাঁ	shotoborsho
25.	युग	Era / age	যুগ	জুগ	jug
26.	कब / जब	When	কখন/ যখন	কঁখাঁন / জঁখাঁন	kokhon/jokhon
27.	तब	Then	তখন	তঁখাঁন	tokhon

পাখি / জলচর পক্ষী / জলচর Birds / Waterfowls

ক্রম	হিন্দী	অংগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1.	সারস	CRANE	সারস	সারোস	saros
2.	মোর	PEACOCK	ময়ূর	মায়ুর	moyur
3.	কবুতর	PIGEON	পায়রা	পায়রা	payra
4.	তোতা	PARROT	তোতা	তোতা	tota
5.	মৈনা	MYNAH	ময়না	মায়না	moyna
6.	কৌআ	CROW	কাক	কাক	kak
7.	বক্তখ	DUCK	পাতহাঁস	পাতি হাঁস	pati has
8.	উল্লু	OWL	পঁচো	পঁচা	pecha
9.	কোয়ল	CUCKOO	কোয়লে	কোয়েল	koyel
10.	গৌরীয়া	SPARROW	চড়ুই	চাঁড়ুই	chorui
11.	শুতরমুর্গ	OSTRICH	উটপাখি	উটপাখি	utpakhi
12.	তীতর	PARTRIDGE	ততিরি	তিতির	titir
13.	গিদ্ধ	VULTURE	শকুন	শাকুন	shokun
14.	চীল	EAGLE	চীল	চীল	chil
15.	হঁস	SWAN	রাজহাঁস	রাজহাঁস	rajahans
16.	চমগাদড়	BAT	বাদুড়	বাদুড়	badur
17.	রাম চিরেয়া	KING FISHER	মাছরাঙা	মাছরাঙা	machranga
18.	বগুলা	Heron	হরেন	হেরোন	heron
19.	কচ্ছুআ	TURTLE	কচ্ছপ	কচ্ছাপ	kochhop
20.	তারা মছলী	STARFISH	তারা মাছ	তারা মাছ	tara mach
21.	কেকড়া	CRAB	কাঁকড়া	কাঁকড়া	kankara
22.	সীপ	OYSTER	বান্নিক	জিনুক	jhinuk
23.	জীংগা মছলী	LOBSTER	গলদা চিংড়ি	গালদা চিংড়ি	golda chingri
24.	ঘড়িয়াল	ALIGATOR	কুমীর	কুমীর	kumir
25.	উদবিলাব	OTTER	উদবিড়াল	উদবিড়াল	udbiral
26.	দরিয়াই ঘোড়া	HIPPOTOMUS	জলহস্তী	জালহাস্তী	jolohosti
27.	মছলী	FISH	মাছ	মাছ	machh

যানবাহন বাহন Vhicles

ক্রম	হিন্দি	অঁগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1.	रथ	Car	गाड़ी	गाड़ि	gari
2.	दुपहिया वाहन	Two wheeler	दुई चाकार गाड़ी	दुइ चाकार गाड़ि	dui chakar gari
3.	तिपहिया वाहन	Tricycle	तनि चाकार गाड़ी	तिन चाकार गाड़ि	tin chakar gari
4.	रोगी वाहन	Ambulance	रोगीर गाड़ी	रोगीर गाड़ि	rogir gari
5.	पुलिस वाहन	Police Van	पुलशिरे गाड़ी	पुलिशेर गाड़ि	pulisher gari
6.	हवाई जहाज	Aeroplane	उड़ो जहाज	उड़ो जाहाज	urojahaj
7.	मालगाड़ी	Goods Train	मालगाड़ी	मालगाड़ी	malgari
8.	खोदक यंत्र	Excavator	खननकारी	खॉनॉनकारी	khononkari
9.	कचरे का ट्रक	Dump Truck	आबरज्जनार ट्रक	आबॉर्जनार ट्रक	aborjonar trak
10.	आपूर्ति वाहन	Delivery Van	सरबराह यानवाहन	सरबॉराहॉ जानबाहॉन	soroboraho janbahon
11.	जल वाहक वाहन	Water Tanker	जल वाहक	जॉल बाहॉक	jol bahok
12.	जलयान	Ship	जाहाज	जाहाज	jahaj
13.	पनडुब्बी	Submarine	डुबो जाहाज	डुबो जाहाज	dubo jahaj
14.	पालनौका	Sailboat	पालतोला नौका	पालतोला नोउका	paltola nouka
15.	भूमिगत रेल	Subway Rail	पाताल रले	पाताल रेल	patal rel
16.	नाव	Boat	नौका	नोउका	nouka
17.	नौका	Yacht	नौका	नोउका	nouka
18.	डोंगी	Canoe	डोङ्गा	डोङ्गा	donga
19.	दमकल गाड़ी	Fire Brigade	दमकल गाड़ी	दॉमकॉल गाड़ी	domkol gari
20.	बैल गाड़ी	Bullock Cart	गरूर गाड़ी	गॉरूर गाड़ि	gorur gari
21.	ठेला	Trolley	ठेलो	ठेला	thela
22.	तांगा	Tonga	टाङ्गा	टाङ्गा	tanga

সম্পর্ক রিহতে নাতে Relations

ক্রম	হিন্দি	অঁগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1.	माँ	Mother	मा	মা	ma
2.	पिता	Father	बाबा	বাবা	baba
3.	भाई	Brother	भाई	ভাই	bhai
4.	बहन	Sister	बहन	বোন	bon
5.	दादा	Grandfather	दादू	দাদু	dadu
6.	दादी	Grandmother	ठाकूमा	ঠাকুমা	thakuma
7.	चाचा	Uncle	काकू	কাকু	kaku
8.	चाची	Aunty	काक़िमा	কাকিমা	kakima
9.	पुत्र, बेटा	Son	छले	ছেলে	chele
10.	पुत्री, बेटि	Daughter	मये	মেয়ে	meye
11.	प्रपौत्र, पोता, नाती	Grandson	नाती	নাতি	nati
12.	प्रपौत्री, पोती, नातिन	Granddaughter	नातनि	নাতনি	natni
13.	भतीजा	Nephew	भाइपो	ভাইপো	bhaipo
14.	भतीजी	Niece	भाइजि	ভাইজি	bhaijhi
15.	भांजा	Nephew	भाग्ना	ভাগ্না	vagna
16.	भांजी	Niece	भाग्नी	ভাগ্নী	vagni
17.	बुआ	Aunty	पिसि	পিসি	pisi
18.	फूफा	Uncle	पिसेमशाई	পিসেমশাই	pisemoshai
19.	नाना	Grandfather	दादू	দাদু	dadu
20.	नानी	Grandmother	दिदिमा	দিদিমা	didima
21.	मामा	Maternal Uncle	माया	মামা	mama
22.	मामी	Maternal Aunt	मासि	মাসি	masi
23.	मौसी	Aunty	मामी	মামী	mami
24.	मौसा	Uncle	मेसोमशाई	মেসোমশাই	mesomoshai
25.	सास	Mother in law	शाशुड़ी	শাশুড়ি	sasuri
26.	ससुर	Father in law	शशुर	শশুর	sosur
27.	साला	Brother in law	शाला	শালা	shala
28.	साली	Sister in law	शाली	শালী	Shali
29.	पत्नी	Wife	स्त्री	স্ত্রী	stri
30.	पति	Husband	स्वामी	স্বামী	sami

সম্পর্ক রিহতে নাতে Relations

ক্রম	হিন্দি	অঁগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1.	ননদ	Sister in law	ননদ	নাঁনাঁদ	nonod
2.	দেবর	Brother in law	দবের	দেবঁর	debor
3.	ভাভী	Sister in law	বনৌদা	বোডদি	boudi
4.	পতি	Husband	স্বামী	সামী	sami
5.	পত্নী	Wife	সত্ৰী	স্ত্রী	stri
6.	জীজা	Brother in law	জামাইবাবু	জামাইবাবু	jamaibabu
7.	দামাদ	Son In Law	জামাই	জামাই	jamai
8.	তাঁই	Aunty	জঠেমা	জেঠিমা	jethima
9.	তাঁরু	Uncle	জঠোমশাই	জেঠিমা	jethamosai
10.	পুত্রবধূ, বহু	Daughter In Law	বউমা	বউমা	bouma
11.	সাহু	Co brother	সহ ভাই	সাঁহাঁ ভাই	soho bhai
12.	জুডবা	Twins	জমজ	জাঁমাঁজ	jomoj
13.	চঁচেরা ভাই	Cousin brother	খুড়তুতৌ ভাই	খুড়তুতো ভাই	khurtuto bhai
14.	চঁচেরী বহন	Cousin Sister	খুড়তুতৌ বন	খুড়তুতো বন	khurtuto bon
15.	মমেরা ভাই	Cousin brother	মামাতৌ ভাই	মামাতো ভাই	mamato bhai
16.	মমেরী বহন	Cousin Sister	মামাতৌ বন	মামাতো বন	mamato bon
17.	মঁসেরা ভাই	Cousin brother	মাসতুতৌ ভাই	মাসতুতো ভাই	mastuto bhai
18.	মঁসেরী বহন	Cousin Sister	মাসতুতৌ বন	মাসতুতো বন	mastuto bon
19.	ফুফেরা ভাই	Cousin brother	পসিতুতৌ ভাই	পিসতুতো ভাই	pistuto bhai
20.	ফুফেরী বহন	Cousin Sister	পসিতুতৌ বন	পিসতুতো বন	pistuto bon
21.	সঁতেলা ভাই	Step Brother	সৎ ভাই	সাঁত্ ভাই	sot bhai
22.	সঁতেলী বহন	Step Sister	সৎ বন	সাঁত্ বন	sot bon
23.	সঁতেলী মঁ	Step Mother	সৎ মা	সাঁত্ মা	sot ma
24.	সঁতেলা পিতা	Step Father	সৎ বাবা	সাঁত্ বাবা	sot baba
25.	দত্চক পুত্র	Adopted Son	পালতি পুত্ৰ	পালিতাঁ পুত্র	palito putro
26.	দত্চক পুত্রী	Adopted Daughter	পালতি মেয়ে	পালিতাঁ মেয়ে	palito meye

কার্যালয় কার্যালয় Offices

ক্রম	হিন্দি	অংগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1	কেন্দ্রীয় কার্যালয়	Central Office	কেন্দ্রীয় কার্যালয়	কেন্দ্রীয় কার্যালয়	kendriyo karjaloy
2	আঞ্চলিক কার্যালয়	Zonal Office	আঞ্চলিক কার্যালয়	আঞ্চলিক কার্যালয়	ancholik karjaloy
3	ক্ষেত্রীয় কার্যালয়	Regional Office	ক্ষেত্রীয় কার্যালয়	ক্ষেত্রীয় কার্যালয়	khetriyo karjaloy
4	শাখা কার্যালয়	Branch Office	শাখা কার্যালয়	শাখা কার্যালয়	sakha karjaloy
5	আঞ্চলিক লেখাপরীক্ষা কার্যালয়	Zonal Audit Office	আঞ্চলিক নিরীক্ষা অফিস	আঞ্চলিক নিরীক্ষা অফিস	ancholik nirikhha ofis
6	গৈর-ব্যবসায়িক কার্যালয়	Non Business Office	অবানিজ্যিক অফিস /	অবানিজ্যিক অফিস	abanijyik ofis
7	প্রশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়	Training College	প্রশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়	প্রশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়	proshikhhon mohavidyaloy
8	জ্ঞানার্জন এবং বিকাশ কেন্দ্র	Centre for Learning and Development	শিক্ষা ও উন্নয়ন কেন্দ্র	শিক্ষা ও উন্নয়ন কেন্দ্র	shikha o unnoyon kendro
9	সচিবালয়	Secretariat	সচিবালয়	সচিবালয়	Sochibaloy
10	নগরপালিকা কার্যালয়	Municipal Office	পৌরসভা অফিস	পৌরসভা অফিস	pourosova ofis
11	কেন্দ্রীয় उत्पाद शुल्क কার্যালয়	Central Excise Office	কেন্দ্রীয় আবগারি অফিস	কেন্দ্রীয় আবগারি অফিস	kendriyo abgari ofis
12	বিবাহ পঞ্জীকরণ কার্যালয়	Marriage Registration Office	বিবাহ নবিন্দন অফিস	বিবাহ নিবন্ধন অফিস	bibaho nibondhon ofis
13	ক্ষেত্রীয় পরিবহন কার্যালয়	Regional Transport Office	ক্ষেত্রীয় পরিবহন অফিস	ক্ষেত্রীয় পরিবহন অফিস	khetriyo poribohon ofis
14	কেন্দ্রীয় সাংখ্যিকীয় কার্যালয়	Central Statistics Office	কেন্দ্রীয় পরিসংখ্যান অফিস	কেন্দ্রীয় পরিসংখ্যান অফিস	kendriyo porisongkhyan ofis
15	জিলা কোষাগার	District Treasury Office	জিলা কোষাগার	জিলা কোষাগার	jela koshagar
16	আহরণ व संवितरण কার্যালয়	Drawing & Disbursing Office	গ্রহণ ও বিতরণ কার্যালয়	গ্রহণ ও বিতরণ কার্যালয়	grohon o bitoron karjaloy
17	ক্ষেত্রীয় পাসপোর্ট কার্যালয়	Regional Passport Office	ক্ষেত্রীয় পাসপোর্ট অফিস	ক্ষেত্রীয় পাসপোর্ট অফিস	khetriyo passport ofis
18	ডাকঘর	Post Office	ডাকঘর	ডাকঘর	dakghor
19	লোক নির্মাণ বিভাগ	Public Works Department	গণপুত্র বিভাগ	গণপুত্র বিভাগ	gonopurto bibhag
20	শ্রমায়ুক্ত কা কার্যালয়	Office of The Labour Commissioner	শ্রম কমিশনের কার্যালয়	শ্রম কমিশনের কার্যালয়	shrom komishoner karjaloy
21	নিদেশালয়	Directorate	অধিদপ্তর	অধিদপ্তর	odhidoptor

সেন্ট সরল ভাষার ই-শিক্ষা সেন্ট সরল ভাষা ই শিক্ষণ Cent Saral Bhasha E-Learning

পদ পদনাম Designations

ক্রম	হিন্দি	অঁগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1	अध्यक्ष	Chairman	সভাপতি	সোঁমাপোঁতি	Sobhapoti
2	प्रबंध निदेशक	Managing Director	পরচালন অধিকর্তা	পোঁরিচালোঁ অঁধিকোঁর্তা	Porichalon odhikorta
3	मुख्य कार्यकारी अधिकारी	Chief Executive Officer	প্রধান নির্বাহী কর্মকর্তা	প্রোঁধান নিরবাহী কোঁর্মকোঁর্তা	prodhan nirbahi kormokorta
4	कार्यपालक निदेशक	Executive Director	নির্বাহী পরচালক	নিরবাহী পোঁরিচালোঁক	nirbahi porichalok
5	मुख्य सतर्कता अधिकारी	Chief Vigilence Officer	মুখ্য সতর্কতা আধিকারিক	মুখোঁ সোঁতর্কতা আধিকারিক	mukhho sotorkota adhikarik
6	बैंकिंग लोकपाल	Banking Ombudsman	ব্যাঙ্কিং ন্যায়পাল	ব্যোঁঙ্কিং ন্যায়পাল	banking naipal
7	महाप्रबन्धक	General Manager	মহাব্যবস্থাপক	মোঁহাব্যবোঁস্থাপোঁক	mohabyabosthapok
8	फील्ड महाप्रबन्धक	Field General Manager	ফিল্ড মহাব্যবস্থাপক	ফিল্ড মোঁহাব্যবোঁস্থাপোঁক	fild mohabyabosthapok
9	कंपनी सचिव	Company Secretary	কোঁম্পানি সচিব	কোঁম্পানি সোঁচিব	kompani sochib
10	आंचलिक प्रबन्धक	Zonal Manager	আঞ্চলিক ব্যবস্থাপক	আঁঞ্চোঁলিক ব্যাবোঁস্থাপোঁক	ancholik byabosthapok
11	उप महाप्रबन्धक	Deputy General Manager	সহকারী সাধারণ পরচালক	সোঁহকারী সাধারোঁ পোঁরিচালোঁক	sohokari sadharon porichalok
12	मुख्य आंतरिक लेखापरीक्षक	Chief Internal Auditor	প্রধান অভ্যন্তরীণ নিরীক্ষক	প্রোঁধান অম্যোঁন্তরীন্ নিরীক্ষোঁক	prodhna ovyontorin nirikkhok
13	उप आंचलिक प्रबन्धक	Deputy Zonal Manager	সহকারী আঞ্চলিক ব্যবস্থাপক	সোঁহকারী আঁঞ্চোঁলিক ব্যাবোঁস্থাপোঁক	sohokari ancholik byabosthapok
14	प्राचार्य	Principal	অধ্যক্ষ	অঁধ্যোঁক্কোঁ	odhhyokko
15	क्षेत्रीय प्रबन्धक	Regional Manager	উপ-আঞ্চলিক ব্যবস্থাপক	উপোঁ-আঁঞ্চোঁলিক ব্যাবোঁস্থাপোঁক	upo-ancholik byabosthapok
16	सहायक महाप्रबन्धक	Asstt. General Manager	সহকারী মহাব্যবস্থাপক	সোঁহোঁকারী মোঁহা ব্যাবোঁস্থাপোঁক	sohokari mohabyabosthapok
17	उप क्षेत्रीय प्रबन्धक	Deputy Regional Manager	সহ ক্খেত্রীন্ পরচালক	সোঁহোঁ ক্খেত্রীন্ পোঁরিচালক	soho khhetriyo porichalok
18	मुख्य प्रबन्धक	Chief Manager	প্রধান পরচালক	প্রোঁধান পোঁরিচালোঁক	prodhan porichalok
19	वरिष्ठ प्रबन्धक	Senior Manager	উর্ধ্বতন পরচালক	উর্ধোঁতোঁনোঁ পোঁরিচালোঁক	Urdhotono porichalok
20	संकाय प्रमुख	Feculty Leader	ফ্যাকাল্টি লিডার	ফ্যাকাল্টি লিডার	fyakalti lidar
21	प्रबन्धक	Manager	পরচালক	পোঁরিচালোঁক	porichalok
22	सहायक प्रबन्धक	Asstt. Manager	সহকারী পরচালক	সোঁহোঁকারী পোঁরিচালোঁক	sohokari porichalok
23	उप प्रबन्धक	Deputy Manager	উপ-পরচালক	উপোঁ-পোঁরিচালোঁক	upo-porichalok
24	विधि अधिकारी	Law Officer	আইন কর্মকর্তা	আইন কোঁর্মকোঁর্তা	ain kormokorta
25	सुरक्षा अधिकारी	Securty Officer	নিরাপত্তা কর্মকর্তা	নিরাপত্তা কোঁর্মকোঁর্তা	nirapotta kormokorta
26	जनसम्पर्क अधिकारी	Public Relation Officer	জনসংযোগ কর্মকর্তা	জোঁনোঁসজোঁগ কোঁর্মকোঁর্তা	jonosonjog kormokorta
27	राजभाषा अधिकारी	Rajbhasha Officer	রাজভাষা কর্মকর্তা	রাজভাষা কোঁর্মকোঁর্তা	rajvasha kormokorta
28	वैयक्तिक सचिव	Pesonel Secretary	ব্যক্তিগত সচিব	ব্যক্তিগত সোঁচিব	byaktigoto sochib
29	कृषि वित्त अधिकारी	Agriculture Finance Officer	কৃষি অর্থ কর্মকর্তা	কৃষি অর্থ কোঁর্মকোঁর্তা	Krishi ortho kormokorta
30	संकाय सदस्य	Feculty Member	অনুষদ সদস্য	অঁনুষোঁদ সদস্য	onushod sodosyo

পদ পদনাম Designations

ক্রম	হিন্দী	অংগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1	অভিযন্তা	Engineer	প্রকৌশলী	প্রকৌশালী	prokousholi
2	আন্তরিক লেখাপরীক্ষক	Internal Auditor	অভ্যন্তরীণ নিরীক্ষক	অভ্যন্তরীণ নিরীক্ষক	ovyontorin nirikkhok
3	ব্যবসায় প্রতিনিধি	Business Correspondence	ব্যবসা চঠিপিত্র	ব্যবসা চঠিপত্র	byabsa chithipotro
4	বিপণন অধিকারী	Marketing Officer	মার্কেটিং অফিসার	মার্কেটিং অফিসার	marketing ofisar
5	মানব সংসাধন বিশেষজ্ঞ	Human Resource Specialist	মানবসম্পদ বিশেষজ্ঞ	মানবসম্পদ বিশেষজ্ঞ	manobsompod bisheshoggo
6	মুখ্য খজাंची	Chief Cashier	মুখ্য কৌশাধ্যক্স	মুখ্য কৌশাধ্যক্স	mukhyo koshadhyokkho
7	প্রধান খজাंची	Head Cashier	প্রধান কৌশাধ্যক্স	প্রধান কৌশাধ্যক্স	prodhan koshadhyokkho
8	গণক	Tailor	গণক	গণক	gonok
9	টংক	Typist	টাইপিস্ট	টাইপিস্ট	taipist
10	একল খিডকী পরিচালক	Single Window Operator	একক জানালা পরিচালক	একক জানালা পরিচালক	ekok janala porichalok
11	লিপি	Clerk	করোনা	কেরানি	kerana
12	দফতরী	Daftary	দফতরী	দফতরী	doftori
13	সশস্ত্র প্রহরী	Armed Guard	সশস্ত্র প্রহরী	সশস্ত্র প্রহরী	soshostro prohori
14	বাহন চালক	Driver	বাহন চালক	বাহন চালক	bahon chalok
15	অধীনস্থ কর্মচারী	Sub Staff	অধীনস্থ কর্মচারী	অধীনস্থ কর্মচারী	odhinosto kormochari

বাদ্যযন্ত্র বায় যন্ত্র Musical Instruments

ক্রম	হিন্দী	অংগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1.	শংখ	Conch	শঙ্খ	শাঁঙ্খাঁ	shonkho
2.	মজীরা	Cymbal	করতাল	কঁরঁতাল	korotal
3.	ডোল যা নগাড়া	Drum	ডোল	ডোল	dhol
4.	শহনাই	Clarinet	সানাই	সানাই	Sanai
5.	সারংগী	Harp	বীণা	বীণা	nina
6.	বাঁসুরী	Flute	বাঁশা	বাঁশা	bashi
7.	ডুগডুগী	Drum let	ডুগডুগা	ডুগডুগা	dugdugi
8.	গিটার	Guitar	গাটার	গিটার	gitar
9.	বায়লিন	Violin	বহোলা	বেহালা	behala
10.	পিয়ানো	Piano	পয়ানো	পিয়ানো	piyano
11.	ডফলী	Tambourine	খঞ্জনী	খাঁঁজনী	khonjoni
12.	হারমোনিয়ম	Harmonium	হারমোনয়াম	হারমোনয়াম	harmonium
13.	বিগল	Bugle	বগিল বা শাঙা	বিগাঁল বা শাঙা	bigol ba shinga
14.	মুখ বায়	Mouth organ	মাউথ অরগ্যান বা কণ্ঠয যন্ত্র	মাউথ অরগ্যান বা কঁণ্ঠযঁ জঁন্ত্র	mauth organ ba konthyo jontro
15.	তবলা	Tabor	তবলা	তঁাবলা	tobla
16.	ঘঁটা	Gong	ঘনটা	ঘঁন্টা	ghonta
17.	সিতার	Sitar	সতাঁর	সিতার	sitar
18.	বাঁসুরী	Flute	বাঁশা	বাশা	bashi
19.	বঁঁজো	Banjo	ব্যাঞ্জো	ব্যাঁজো	byanjo
20.	ডোলক	Tomtom /Dholak	ডোলক	ডোলক	dholok
21.	মৃদং	Mrudang	মৃদঙ	মৃদাঁঙাঁ	mridongo
22.	ঘুঁঘুরু	Anklet bells	ঘুঁঘুরু	ঘুঁঘুরু	ghungru

পরিমাপের একক মাপ সূচক শব্দ Measurement Keywords

ক্রম	হিন্দি	অঁগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1.	গ্রাম	gram	গ্রাম	গ্রাম	gram
2.	কিলোগ্রাম	kilogram	কিলোগ্রাম	কিলোগ্রাম	kilogram
3.	ক্বিন্টাল	quintal	কুইন্টাল	কুইন্টাল	kuintal
4.	টন	Ton	টন	টন	ton
5.	মিলিমিটার	Millimeter	মিলিমিটার	মিলিমিটার	mililitar
6.	সেন্টিমিটার	Centimeter	সেন্টিমিটার	সেন্টিমিটার	sentimitar
7.	মিটার	Meter	মিটার	মিটার	mitar
8.	ডেকামিটার	Decameter	ডেকামিটার	ডেকামিটার	dekamitar
9.	হেক্টোমিটার	Hectometer	হেক্টোমিটার	হেক্টোমিটার	hektomitar
10.	কিলোমিটার	Kilometer	কিলোমিটার	কিলোমিটার	kilomitar
11.	গজ	Yard	গজ	গাঁজ	goj
12.	একড	Acre	একর	একর	ekor
13.	মীল	Mile	মাইল	মাইল	maail
14.	সমুদ্রী মীল	Nautical Miles	সামুদ্রিক মাইল	সামুদ্রিক মাইল	samudrik maail
15.	ফীট	Feet	ফুট	ফুট	foot
16.	মীল	Mile	মাইল	মাইল	mail
17.	ফারলং	Furlong	ফারলং	ফারলং	farlong
18.	লিটার	Liter	লিটার	লিটার	litar
19.	মিলিলিটার	Milliliter	মিলিলিটার	মিলিলিটার	mililitar

रले अटशेन कथे-पकथन रेलवे स्टेशन पर संवाद Conversation at Railway Station

क्रम	हिन्दी	अंग्रेजी	बांग्ला		
			बांग्ला	देवनागरी लिपि	रोमन लिपि
1	यात्री- कृपया मुंबई जाने वाली ट्रेन की स्थिति बताएं.	Passanger -What is the status of Mumbai superfast.	यात्री- मुम्बाई सुपारफास्टरे अबस्था क्की	जात्री- मुम्बाई सुपारफास्टर अबॉस्था कि	jatri- Mumbai superfaster abostha ki.
2	ये ट्रेन निर्धारित समय से चार घंटे की देरी से चल रही है.	The train is running late by 4 hours from its scheduled time	ट्रनेनेर्टा तार नरिधारति समयरे थेके 8 घन्टा दरेति चेल्छे	ट्रेनटि तार निर्धारिताँ साँमॉयेर थेके ४ घॉन्टा देरिते चाँल्छे	Trenti tar nirdharito somoyer theke 4 ghonta derite cholchhe.
3	यात्री-गोवा की किसी ट्रेन में रिजर्वेशन मिल सकेगा क्या.	Passanger - Willreservation available in any train to Goa.	यात्री- गेाग्ला यावार केाेनेाे ट्रनेनेरे संरकथन फाँका आछे	जात्री- गोवा जाबार कोनो ट्रेनेर संरॉक्खॉन फाँका आछे	jatri- gova jabar kono trener sonrokhon fanka ache.
4	आज किसी भी ट्रेन में नहीं है, हाँ, कल सुबह की ट्रेन में है	Not available in any train today, but available in tomorrow morning's train.	ना, केाेनेाे ट्रनेनेरे फाँका नई तबे काल सकालरे ट्रनेनेरे फाँका आछे	ना, कोनो ट्रेने फाँका नेइ ताँबे काल सकालरे ट्रेने फाँका आछे	na, kono traine fanka nei tobe kal sokaler trene fanka ache.
5	दिल्ली के लिए कोई ट्रेन है क्या	Is there any train for Delhi?	दिल्ली यावार केाेनेाे ट्रनेनेरे क्की आछे	दिल्ली जाबार कोनो ट्रेन कि आछे	Dilli jaabaar kono tren ki aachhe
6	जी, एक ट्रेन है जो वाया भोपाल जाती है	Yes, there is avia Bhopal train.	ह्याँ, एकर्टा ट्रनेने आछे यर्टे भेाेपाल ह्येरे याबे	ह्याँ, एकटि ट्रेन आछे जेटि भोपाल ह्येरे जाबे	ha, ekti tren ache jete vopal hoye jabe.
7	महोदय, इस स्टेशन पर कोई शाकाहारी भोजनालय है.	Sir is there any vegetarian restaurant at this station.	महाशय, ऐइ अटशेने केाेने नरिामिषि ह्ेाेटले आछे	माँहाशाँय, ऐइ स्टेशाँने कोन निरामिषि ह्ोटेल् आछे	mohasoy, ei stesone kon niramis hotel achhe
8	आप सीधे जाएं, थोड़ी दूर पर शाकाहारी भोजनालय है.	Yes, go straight; you will find a vegetarian restaurant there.	ह्याँ, सेाेजा यान; नरिामिषि ह्ेाेटले दखेते पाबने	ह्याँ, सेाेजा जान; निरामिषि ह्ोटेल् देखते पाबेन	ha, soja jan; niramis hotel dekhte paben
9	महोदय, बड़ौदा एक्सप्रेस कौन से प्लेटफार्म पर आएगी.	Sir, which platform will Baroda express come at ?	महाशय, केाेने प्ल्याटफरमे बरेाेदा एक्सप्रेस आसबे	माँहाशाँय, कोन प्ल्याटफरमे बरोदा एक्सप्रेस आसबे	mohasoy, kon platform boroda express asbe
10	यह प्लेटफार्म नम्बर अठारह पर आएगी.	This train will come at platform number 18.	ऐइ ट्रनेनेर्टा १८ नं प्ल्याटफरमे आसबे	ऐइ ट्रेनटि १८ नं प्ल्याटफॉर्मे आसबे	ei trainti 18 no platforme asbe
11	मेरी माँ बूढ़ है, उनके लिए व्हीलचेयर चाहिए	My mother is old, I want wheelchair for her.	आमार मा बुद्धा, तार जन्य एकटा हुइल चेरार दरकार	आमार मा बुद्धा, तार जन्य एकटा हुइल चेरार दारकार	amar ma briddha, tar jonyo ekta huil chair dorkar
12	इसके लिए आप कुली से बात कीजिये.	Please ask a coolie for the same.	तार जन्य कुलिके डाकुन	तार जन्नाँ कुलिके डाकुन	tar jonno kulike dakun
13	हम अभी-अभी गोवा एक्सप्रेस से उतरे हैं, भूलवश हमारा एक बैग उसमें रह गया है. कृपया हमारी मदद करें	We have just got down from Goa Express, we left one bag there by mistake. Please help us;	आमरा गेाेग्ला एक्सप्रेस थेके ऐइ नामलाम, सथेने आमरा भुलवशत एकटा ब्याग फेले ऐसछे। अनुग्रह करे आमारे साहाय्य करुन	आमरा गोवा एक्सप्रेस थेके ऐइ नामलाम, सेखाने आमरा भुलबाँशाँत् एकटा ब्याग फेले ऐसेछि। आँनुग्रॉहॉ करे आमारे साहाय्य करुन	amra gova express theke ei namlam, sekhane amra vulbosoto ekta byag fele esechi. Onugroho kore amader sahajyo korun.
14	स्टेशन प्रबंधक पास जाएं, वो सहायता करेंगे.	Go to station manager immediately, he will help you.	अटशेन म्यानजेररे काछे ऐखुनि यान, से आपनादरे साहाय्य करबे	स्टेशन म्यानेजेररे काछे ऐखुनि जान, से आपनादेर साहाय्य करबे.	station myanejare kache ekhuni jan, se apnader sahajyo korbe.

সেন্ট সরল ভাষার ই-শিক্ষা সেন্ট সরল ভাষা ই শিক্ষণ Cent Saral Bhasha E-Learning

অফিসের স্টাফদের সাথে কথা: প্রকথন কার্যালয় में स्टाफ से संवाद Conversation with office staff

ক্রম	হিন্দি	অঁগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী लिपि	रोमन लिपि
1	स्टाफ 1: नमस्कार. हमारे कार्यालय में आपका स्वागत है.	Staff 1: Hello. Welcome to our office.	স্টাফ ১: নমস্কার, আমাদে অফিসে আপনাদে স্বাগত জানাই	स्टाफ १: नॉमॉस्कार, आमामे ऑफिसे आपनादेर स्वागतॉ जानाइ	staff 1: nomoskar, amader office e apnader swagoto janai
2	स्टाफ 1: कृपया बैठिए.	Staff 1: Please sit down.	স্টাফ ২: অনুগ্রহ করে বসুন	स्टाफ २: ऑनुग्रहॉ करिे बॉसुन	staff 2: onugroho kore bosun
3	स्टाफ 1: आप क्या लेना पसंद करेंगे - चाय या कॉफी.	Staff 1: What you would like to have, tea or coffee.	স্টাফ ১: আপনারা চা না কফি খাবেন	स्टाफ १: आपनारा चा ना कॉफि खाबेन	staff 1: apnara cha na coffee khaben
4	स्टाफ 2: मैं चाय ले लूंगा.	Staff 2: I would like tea.	স্টাফ ২: আমি চা খাব	स्टाफ २: আমি चा खाबॉ	staff 2: ami cha khabo
5	स्टाफ 1: कार्यालय तक आने में कोई परेशानी तो नहीं हुई.	Staff 1: Have you faced any problem to reach here	স্টাফ ১: এখানে আসতে কোন সমস্যা হয়নি তো	स्टाफ १: एखाने आसते कोनो सॉमॉस्या हॉयनि तो	staff 1: ekhane aste kono somosya hoini to
6	स्टाफ 2: जी कोई नहीं हुई.	Staff 2: No, no problem.	স্টাফ ২: না, না কোন সমস্যা হয়নি	स्टाफ २: ना, ना कोनो सॉमॉस्या हॉयनि	staff 2: na, na, kono somosya hoini
7	स्टाफ 1: ये बहुत अच्छा हुआ.	Staff 1 : That's good.	স্টাফ ১: খুব ভালো	स्टाफ १: खुब भालो	staff 1: khub bhalo
8	स्टाफ 1: आपका परिवार कहाँ है.	Staff 1: Where is Your family	স্টাফ ১: আপনার পরিবার কোথায়	स्टाफ १: आपनार पॉरिबार कोथाय	staff 1: apnar poribar kothai
9	स्टाफ 2: वे दिल्ली में हैं.	Staff 2: They are in Delhi.	স্টাফ ২: তারা দিল্লিতে আছে	स्टाफ २: तारा दिल्लीते आछे	staff 2: tara dillite achhe
10	स्टाफ 2: यहां कार्यालय में कुल कितना स्टाफ है.	Staff 2: How much staff is there in the office?	স্টাফ ২: আপনাদে অফিসে কতজন কর্মী আছে	स्टाफ २: आपनादेर ऑफिसे कॉतॉजॉन कॉर्मि आछे	staff 2: apnader office e kotojon kormi achhe
11	स्टाफ 1: यहाँ कुल 25 स्टाफ है जिसमें 15 अधिकारी, 06 लिपिक और 04 अधीनस्थ हैं.	Staff 1: There are total 25 including 15 officers, 06 clerk and 04 subordinate staff.	স্টাফ ১: এখানে মোট ২৫ জন কর্মচারী আছে যার মধ্যে ১৫ জন অফিসার, ৬ জন ক্লার্ক ও ৪ জন অধস্তন কর্মচারী।	स्टाफ १: एखाने मोट २५ जॉन कॉर्मॉचारी आछे जर मध्ये १५ जॉन ऑफिसार, ६ जन क्लार्क ओ ४ जन ऑधस्तॉन कॉर्मचारी।	staff 1: ekhane mot 25 jon kormochari ache jar modhye 15 jon officer, 6 jon clerk o 4 jon odhoston kormochari.
12	स्टाफ 1: गुजरातमें क्या आपकी ये पहली पदस्थापना है.	Staff 1: Is this your first posting in Gujarat state?	স্টাফ ১: গুজরাত রাজ্যে আপনার এটা কি প্রথম পোস্টিং?	स्टाफ १: गुजरात राज्ये आपनार एटा कि प्रॉथॉम पोस्टिं?	staff 1: gujrat rajye apnar eta ki prothom posting?
13	स्टाफ 2 : जी हां,	Staff 2 : yes	স্টাফ ২: হ্যাঁ	स्टाफ २: ह्यॉ	staff 2: ha
14	स्टाफ 1: आइए मैं आपका सभी स्टाफ सदस्यों से मिलवाता हूँ.	Staff 1: Let me introduce you to all staff members.	স্টাফ ১: চলুন আমি আপনাকে সব কর্মীদের সাথে আলাপ করিয়ে দিই	स्टाफ १: चॉलुन আমি आपनाके सॉब कर्मिेदर साथे आलाप कॉरिेये दी	staff 1: cholun ami apnake sob kormider sathe alap koriye di
15	स्टाफ 2 : जी, चलिए.	Staff 2 : Yes, let's go	স্টাফ ২: হ্যাঁ, চলুন	स्टाफ २: ह्यॉ, चॉलुन	staff 2: ha, cholun

সেন্ট সরল ভাষার ই-শিক্ষা সেন্ট সরল ভাষা ই শিক্ষণ Cent Saral Bhasha E-Learning

ভূষ্মাল/পোশাক পরচ্ছদরে দোকানদাররে সাথে কথোপকথন

কিরানে/ কপডে কে বিক্রেতা সে সঁবাদConversation with Grossary/ Cloth merchant

ক্রম	হিন্দি	অঁগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1	दुकानदार- नमस्कार, आइए, मैं आपकी क्या सेवा कर सकता हूँ	Shopkeeper- Good morning, pl come, may I help you	दोकानदार- शुभ सकाल, अनुग्रह करके आसुन, कि साहाय्य करतूे पारि बलून	दोकानदार- शुभ साँकाल, आँनुग्रहाँ करि आसुन, कि साहाज्ज काँरते पारि बाँलून	dokandar- shubho sokal, onugroho kore asun, ki sahajjo korte pari bolun
2	ग्राहक- जी मुझे बासमती चावल चाहिए	Customer- Yes, I would like to buy Basmati Rice.	खरदिदार- ह्याँ, आर्मा बासमती चाल कनितूे चाई	खॉरिद्वार- ह्याँ, आर्मा बासमति चाल कनितूे चाइ	khorriddar- ha, ami basmati chal kinte chai
3	दुकानदार -मिल जाएंगे.	Shopkeeper- You will get it.	दोकानदार- पाँउल्ला यावूे	दोकानदार- पावा जाबूे	dokandar- paava jabe
4	ग्राहक-क्या भाव है ?	Customer-Rate pl?	खरदिदार- दाम कत	खॉरिद्वार- दाम काँताँ	khorriddar-dam koto
5	दुकानदार- जी रू.110/- किलो.	Shopkeeper- Just Rs.110/ Kg	दोकानदार- प्रती कजेरि दाम ११० टाका	दोकानदार- प्रॉति केजिर दाम ११० टाका	dokandar- proti kejr dam 110 taka
6	ग्राहक- दाम कुछ कम करें.	Customer- Lower the price a bit	खरदिदार- कछूे कम करून दाम	खॉरिद्वार- किल्लु काँम करुन दाम	khorriddar- kichu kom korun dam
7	दुकानदार- एक ही दाम है.	Shopkeeper- Its fixed price.	दोकानदार- स्थरि दाम	दोकानदार- स्थिर दाम	dokandar- sthir dam
8	ग्राहक- मुझे 1 शर्ट भी चाहिए.	Customer- One shirt please.	खरदिदार- एकटा शारूट दखान	खॉरिद्वार- एकटा शारूट देखान	khorriddar- ekta shirt dekhan
9	दुकानदार- आप प्रथम तल पर क्लाथ सेक्शन में देख सकते है.	Shopkeeper- Pl. visit cloth section at first floor.	दोकानदार- अनुग्रह करूे जामाकापडूे बडिागूे यान	दोकानदार- आँनुग्रह करूे जामाकापाँडूे बिभागे जान	dokandar- onugroho kore jamakapor bivage zan
10	ग्राहक- मुझे एक अच्छी क्वालिटी की सूती शर्ट दिखाइयें.	Customer- I want a good quality cotton shirt.	खरदिदार- आर्मा भालूे गुनमानरे सुतरि जामा चाई	खॉरिद्वार- आर्मा भालूे गुनाँमानरे सुतिर जामा चाइ	khorriddar- ami valo gunomaner sutir jama chai
11	दुकानदार- ये बहुत अच्छी क्वालिटी की सूती शर्ट है.	Shopkeeper-Sir, this a very good quality Cotton Shirt	दोकानदार- महाशय, एरूि खुब भालूे मानरे सुतरि जामा	दोकानदार- माँहाशय, एरूि खुब भालूे मानरे सुतिर जामा	Dokandar-mohasoy eti khub bhalo maner sutir jama
12	ग्राहक -ये कितने की है	Customer- Price ?	खरदिदार- दाम कत?	खॉरिद्वार- दाम काँताँ	khorriddar-dam koto
13	दुकानदार- रू.3000/- हजार	Shopkeeper- Rs. 3000/- .	दोकानदार- ७००० टाका।	दोकानदार- ३००० टाका.	dokandar- 3000 taka.
14	ग्राहक - कुछ कम कीजिए.	Customer- Any discount.	खरदिदार- कूेनूे छाडूे नहूे।	खॉरिद्वार- कूेनूे छाडूे नेइ।	khorriddar- kono chhar nei.
15	दुकानदार- कीमत पर 10% की छूट देंगे.	Shopkeeper- We shall give 10% discount.	दोकानदार- आर्मा १०% छाडूे दबूे	दोकानदार- आर्मा १०% छाडूे देबूे .	dokandar- amora 10% chhar debo.
16	ग्राहक- क्या आप शर्ट की गिफ्ट पैकिंग करवा सकते है ?	Customer- Can you please arrange its Gift packing?	खरदिदार- एरूिकूे उपहार देउयार जनूय प्र्याकूि करूे दतिूे पारबने? /	खॉरिद्वार- एरूिकूे उपाँहार देउआर जन्न प्याकूि करूे दितूे पारबने?	khorriddar- etike upohar deuar jonno packing kore dite parben?
17	दुकानदार- हां, हो जाएगी.	Shopkeeper- Yes, sure.	दोकानदार- ह्याँ, अबशयइ	दोकानदार- ह्याँ आँबाँशय्याँ	dokandar- ha oboshyo

समाज कथा-प्रकथन सोसाईटी में संवाद Conversation in Society

क्र म	हिन्दी	अंग्रेजी	बांग्ला		
			बांग्ला	देवनागरी लिपि	रोमन लिपि
1	राघव : नमस्कार, आप कैसे है?	Raghav:Namaskar, how are you?	राघव- नमस्कार, कमेन आछने?	राघव- नमस्कार, केमन आछेन?	Raghab- nomoskar, kemon achhen?
2	सचिव : नमस्कार जी, मैं ठीक हूँ, आप कैसे है?	Secretary: Namaskar sir, I am fine, how are you?	सचिव- नमस्कार महाशय, आमा भाले- आछि, आपना कमेन आछने?	सचिव- नमस्कार महाशय, आमा भालो आछि, आपनि केमन आछेन?	Sochib- nomoskar mohasoy, ami valo achhi, apni kemon achhen?
3	राघव : सब ठीक है, आप जानते है कि मैं पत्नी की बीमारी से काफी परेशान हूँ.	Raghav: Every thing is fine, you know, I am very upset with my wife's illness.	राघव- सबकिछु ठिकठाक आछे कन्तु आमार स्त्री एर असुस्थतार जन्य मारमाहत आछि।	राघव- सबकिछु ठिकठाक आछे किन्तु आमार स्त्री एर असुस्थतार जन्य मारमाहत् आछि।	Raghab- sobkichhu thikthak ache kintu amar stri er osusthotar jonyo mormahot achhi.
4	सचिव : कहिए, मैं आपकी क्या मदद कर सकता हूँ?	Secretary:Tell me, how can I help you?	सचिव- आमा कभाबे साहाय्य करत पारि बलुन।	सचिव- आमा किभाबे साहाज्ज कारते पारि बोलुन।	sochib- ami kibhabe sahajjo korte pari bolun.
5	राघव : धन्यवाद सर, आप सोसाईटी में पार्किंग सुविधा को व्यवस्थित करा दीजिये	Raghav:Thank you sir, let organize the parking facility in the society.	राघव- धन्यवाद महाशय, एह सोसाइटीते पारकहि एर व्यवस्था करुन	राघव- धोन्याबाद माहाशय, एह सोसाइटीते पारकिंग एर ब्यबास्था कारुन	Raghab- dhonyobad mohasoy, ei sosaitite parking er byabostha korun.
6	सचिव : सभी गाड़ियों की पार्किंग तय है, फिर क्या तकलीफ हुई?	Secretary: Parking is already fixed for all vehicles, then what problem did you face?	सचिव- सब यानबाहनरे जन्य त- पारकहि एर व्यवस्था आछे, तहले आपनार क असुबधा हछ्छे बलुन?	सचिव- सब जानबाहनेर जन्ना तो पारकिंग एर ब्यबास्था आछे, ताहले आपनार कि असुबधा हछ्छे बोलुन?	sochib- sob janbahoner jonyo to parking er byabostha achhe, tahole apnar ki osubidha hochhe bolun?
7	राघव : कल पत्नी को लेकर डॉक्टर के पास जाना था, लेकिन मेरी गाड़ी के सामने किसी ने गाड़ी खड़ी कर दी थी.	Raghav: yesterday I had to go to the doctor with my wife, but a car had parked in front of my car.	राघव- गतकाल आमार स्त्री कने न्यिडे डाक्टर एर काछे यावार छलि कन्तु तखन कुडे आमार गाड़रि सामने गाड़ी दाँड़ कररि रक्छेलि।	राघव- गतकाल आमार स्त्री के न्ये डाक्टर एर काछे जाबार छिलो किन्तु तौखान केउ आमार गाड़रि सामने गाड़ी दाँड़ कारिये रेखेछिलो।	Raghab- gotokale amar stri ke niye daktar er kachhe jabar chhilo kintu tokhon keu amar garir samne gari dar koriye rekhechhilo.
8	सचिव : तब क्या हुआ ? डॉक्टर के यहाँ गये या नहीं.	Secretary: What? Did you go to the doctor or not?	सचिव- कऱि आपना डाक्टररे काछे यते परेछिलेन ना पारेननि?	सचिव- कि? आपनि डाक्टररे काछे जेते पेरेछिलेन ना पारेननि?	sochib- ki? Apni daktar er kachhe jete perechhilen na parenni?
9	राघव : हम लोग एक घंटा देरी से डॉक्टर के यहाँ पहुँचे.	Raghav: We reached the doctor's place an hour late	राघव- आमरा एक घन्टा दरेते डाक्टररे काछे पहुँछेलिम	राघव- आमरा एक घाँटा देरिते डाक्टररे काछे पहुँछेलिम	Raghab- amra ek ghonta derite daktar er kachhe pouchhechhilam
10	सचिव : ये दुख की बात है	Secretary: I'm sorry.	सचिव- आमा दुखति।	सचिव- आमा दुखिताँ।	sochib- ami dukhito
11	राघव : ऐसा प्रति दिन किसी न किसी के साथ होता है.	Raghav: It happens daily to someone or the other.	राघव- एटा प्रतदिनिह कारो ना कारो साथे घटे।	राघव- एटा प्रतदिनि कारो ना कारो साथे घटे।	Raghab- eta protidini karo na karo sathe ghote.
12	सचिव : इसका मतलब झूठी पर तैनात गार्ड ध्यान नहीं देता है.	Secretary: This means the guard is not doing duty	सचिव- एर माने प्रहररी तार काज करछे ना।	सचिव- एर माने प्रहरी तार काज कारछे ना।	sochib- er mane prohori tar kaj korchhe na.
13	राघव : जी, गार्ड को ध्यान रखना चाहिए.	Raghav: Yes, the guard should take care	राघव- ह्याँ, प्रहररी लक्ष्य राखा उचित	राघव- ह्याँ, प्रहरी लखौ राखा उचित	Raghab- ha, prohorir lokkho rakha uchit.
14	सचिव : मैं उसे बोलता हूँ	Secretary: I will ask him.	सचिव- आमा तिके जिगसा करव	सचिव- आमा तिके जिगसा कारबाँ.	sochib- ami take jiggasa korbo.
15	राघव : ठीक है धन्यवाद	Raghav: OK, thanks.	राघव- ठिक आछे, धन्यवाद	राघव- ठिक आछे, धन्याबाद	Raghab- thik achhe, dhonyobad

क्रम	हिन्दी	अंग्रेजी	बांग्ला		
			बांग्ला	देवनागरी लिपि	रोमन लिपि
1	ग्राहक: मैं अंदर आ सकता हूँ	Customer : May I come in	ग्राहक- उतरेर आसत पारि	ग्राहॉक- भेतोरे आस्ते पारि	grahok- vetore aste pari
2	शाप्र: जी, कृपया आये	BM: Yes, Please come in.	शाखा प्रबन्धक- ह्याँ, अनुग्रह करे आसुन	शाखा प्रॉबॉन्धक- ह्याँ, ऑनुग्रहॉ करि आसुन	saa pro -ha, onugroho kore asun
3	ग्राहक : मुझे बैंक योजनाओं के बारे में जानकारी लेनी थी	Customer : I want to know about Bank's schemes	ग्राहक- आमा व्थांकरे स्कमिगुलि सम्प्रकरे जानते चाई	ग्राहॉक- आमि बैंकिर स्किमगुलि सॉम्पॉकिं जानते चाई	grahok- ami bank er skimguli somporke jante chai
4	शाप्र : आप बचत खाता आवर्ती खाता एवं सावधि खाता खोल सकते हैं	BM : You may open Saving account, Time deposit &Recurring account.	शाखा प्रबन्धक- आपना सठेरिस अ्याकाउन्ट टाइम डिपोजिटि एवंग ररकरि अ्याकाउन्ट खुलते पारनो	शाखा प्रॉबॉन्धक- आपनि सेभिंस अ्याकाउन्ट, टाइम डिपोजिटि एवंग रेकारिंग अ्याकाउन्ट खुलते पारेन।	sakha probondhok-apni savings account, time deposit ebong recurring account khulte paren.
5	ग्राहक : एक वर्ष हेतु व्याज दर क्या है	Customer:What is the interest for one year.	ग्राहक- बार्षिक सुदरे हार कत	ग्राहॉक- बार्षिक सुदेर हार काँताँ	grahok- barshik suder har koto
6	शाप्र : 5%वार्षिक	BM: 5% per annum.	शाखा प्रबन्धक- ५% प्ररर्त बिहरे	शाप्रॉ- ५% प्रति बाँछरि	Sha pro- 5% proti bochhore
7	ग्राहक: मुझे एटीएम कार्ड कैसे मिल सकता है	Customer : How can I get an ATM card	ग्राहक- आमा किभावे ए टि एम कार्ड पाव	ग्राहॉक- आमि किभावे ए टि एम कार्ड पावो	grahok- ami kivabe ATM card pabo
8	शाप्र: एक फार्म भरना होगा और 15 दिनों में शाखा के माध्यम से आप को कार्ड प्राप्त होगा .	BM: Just fill a form and you will receive the card through branch within 15 days.	शाखा प्रबन्धक- केबलमात्र एकटा फर्म पूरण करुन वराञ्चरे माध्यमे १५ दिनरे मध्यमे कार्ड पय्ने यावने	शाखा प्रॉबॉन्धक- केबलमात्रॉ एकटा फर्म पूरण करुन ब्राञ्चरे माध्यमॉ १५ दिनरे मध्ये कार्ड पेये जाबेन	sha pro- kebolmatro ekta form puron korun brach er madhyome 15 diner modhye card peye jaben
9	ग्राहक : क्या आपके बैंक में फास्टैग उपलब्ध है.	Customer: Do you have Fastag in your Bank.	ग्राहक- आपनादरे व्थांकरे फास्टैग एर पररिषेबा आछे	ग्राहॉक- आपनादेर ब्यांके फास्टैग एर परिषेबा आछे	grahok- apnader bank e fastag er porisheba achhe
10	शाप्र : जी , हमारा बैंक फास्टैग जारी करता है .	BM: Yes, Fastag is issued by our Bank.	शाखा प्रबन्धक- ह्याँ, आमादरे व्थांकरे फास्टैग जारि करे	शाखा प्रॉबॉन्धक- ह्याँ, आमादेर ब्यांकरे फास्टैग जारि करे	shakha probondhok-ha, amader bank fastag jari kore
11	ग्राहक : मैं सरकारी कर्मचारी हूँ . मैंने 1फ्लैट बुक किया है. क्या मुझे गृह ऋण मिल सकता है .	Customer : I am inGovt service have booked a flat. Will get a home loan.	ग्राहक- आमा सरकारी चाकुरि करि एवंग एकटा फ्ल्याट बुक करेछि आमा कि लोन पते पारि	ग्राहॉक- आमि सॉरकारी चाकुरि करि एवंग एकटा फ्ल्याट बुक करेछि आमि कि लोन पते पारि	grahok- ami sorkari chakuri kori ebong ekti flat book korechi. Ami ki lone pete pari
12	शाप्र: जी मिल सकता है	BM : Yes you can get it.	शाखा प्रबन्धक- ह्याँ, आपनि पावने	शाखा प्रॉबॉन्धक- ह्याँ, आपनि पाबेन	shakha probondhok-ha, apni paben
13	ग्राहक: बचत खाते में नामांकन कैसे कर सकते है	Customer:How to nominate in Saving Account	ग्राहक- सठेरिस अ्याकाउन्ट के किभावे मनोनीत करत पारि	ग्राहॉक- सेभिंस अ्याकाउन्टे किभावे मॉनोनीत काँरते पारि	grahok- savings account e kivabe monotit korte pari
14	शाप्र: डीए-1 फार्म भर कर नामांकन कर सकते है	BM: nomintion can be done By filling DA-1 form	शाखा प्रबन्धक- डि ए-१, एई फर्मटि पूरण करे मनोनीत करा यावने	शाखा प्रॉबॉन्धक- डि ए -१, एई फर्मटी पूरण करे मॉनोनीत करा जावे	sha pro- DA-1 ei form ti puron kore mononit kora jabe
15	ग्राहक: ऋण/जमा की जानकारी ऑनआइन कैसे कर सकते हैं,	Customer: How could get online informatioin regarding loan or deposit.	ग्राहक- लोन वा जमा सम्प्रकरे किभावे अन लाइने तथ्य पते पारि	ग्राहॉक- लोन वा जोमा सॉम्पके किभावे ऑन लाइने तथ्यॉ पते पारि	grahok- lone ba joma somporke kivabe online e tothyo pete pari
16	शा प्र: 9223901111 पर ऋण के लिए एवं 9223502222 पर जमा के लिए पर मिस्ड कॉल दें आपको पूर्ण जानकारी मिलेगी .	BM : Give missed call at 9223901111 for loan and9223502222 for deposit. You will get full information.	शाखा प्रबन्धक- लोन एर जन्व ९२२३९०११११ नम्बरे एवंग जमार जन्व ९२२३५०२२२२ नं ए मिस कॉल करुन। आपनि समसत तथ्य पय्ने यावने	शा प्रॉ- लोन एर जन्व ९२२३९०११११ नम्बरे एवंग जमार जन्व ९२२३५०२२२२ नं ए मिस कॉल करुन। आपनि सॉमॉस्त तथ्यॉ पेये जाबेन	sha prok- lone er jonyo 9223901111 nombore ebong jomar jonyo 9223502222 no e miss kol korun. Apni somosto tothyo peye jaben

क्रम	हिन्दी	अंग्रेजी	बांग्ला		
			बांग्ला	देवनागरी लिपि	रोमन लिपि
1	बैंकर-नमस्कार, हम सेंट्रल बैंक ऑफ इंडिया से हैं. मैं राजेश हूँ. और ये श्री सुरेश है हम दोनों बैंक में सहायक प्रबंधक हैं.	Banker - Hello, we are from Central Bank of India. I am Rajesh and he is Mr.Suresh. Both are working as Asstt Manager in the Bank.	ब्यांकार- हल्ले-ो, आमरा सनेट्रल ब्यांकार अफ इन्डिया थेके एसेछि। आमि राजेश आर इनी मसिटर सुरेश। आमरा दुजनेहै ब्यांकारे सहकार्री मयानजेर	ब्यांकार- हेलो, आमरा सेंट्रल ब्यांकार ऑफ इन्डिया थेके एसेछि। आमि राजेश आर इनी मिस्टर सुरेश। आमरा दुजनेहै ब्यांकारे साँहोकारी म्यानेजार	Bainkar- hello, amra central baink ob india theke esechhi. Ami Rajesh ar ini mister Suresh. Amra dujonei bainker sahakaari myanejar
2	व्यक्ति - नमस्कार, कहिए क्या काम है.	Person-Hello, what doyouwant.	ब्यांकार- हल्ले-ो, आपनारा कचान	ब्यांकार- हेलो, आपनारा कि चान	byakti- hello, apnara ki chan
3	बैंकर-सर, क्या हम जान सकते हैं कि आपका व्यवसाय क्या है	Banker - Sir, may we know what your profession is?	ब्यांकार- महाशय, आपनार पशा क आमरा कजानतते पारि	ब्यांकार- माँहाशाय, आपनार पशा कि आमरा कि जानते पारि?	Bainkar - mohashoy, apnar pasha ki amra ki jante pari?
4	व्यक्ति- मैं एक इंजीनियर हूँ.	Person - I am an engineer.	ब्यांकार- आमि एकजन इंजिनियर।	ब्यांकार- आमि एकजान इंजिनियर।	/ byakti- ami ekjon engineer.
5	बैंकर-सर, आप किस बैंक से लेनदेन करते हैं?	Banker - Sir, which bank do you deal with?	ब्यांकार- महाशय, कोन ब्यांकारे साथे आपनार सम्पर्क आछे?	ब्यांकार- माँहाशाय, कोन ब्यांकारे साथे आपनार साँम्पर्क आछे?	Bainkar - mohashoy, kon baink er sathe apnar somporko achhe?
6	व्यक्ति -टीएमबी से.	Person-From TMB.	ब्यांकार- टी एम ब्यांकारे साथे	ब्यांकार- टी एम ब्यांकारे साथे	byakti- TM bank er sathe
7	बैंकर-सर हम अपने बैंक के कुछ नए ऑफर आपको बताना चाहेंगे	Banker - Sir, we would like to inform you some new offers, launched by our bank.	ब्यांकार- महाशय, आमरा आमदरे ब्यांकारे कछि नतुन अफर सम्पर्क आपनाके जानाते चाइ	ब्यांकार- माँहाशाय, आमरा आमदरे ब्यांकारे कछि नतुन ऑफर सम्पर्क आपनाके जानाते चाइ	Bainkar - mohashoy, amra amader bank er kichhu notun offer somporke apnake janate chai
8	व्यक्ति - अच्छा,	Person - Ok,	ब्यांकार- ठिक आछे	ब्यांकार- ठिक आछे।	byakti- thik ache.
9	व्यक्ति -हाँ, बताइए.	Person-Tell me please	ब्यांकार- अनुग्रह करे बलुन	ब्यांकार- आँनुग्रह करे बाँलुन	byakti- onugroho kore bolun
10	बैंकर-अपने फेस्टिवल ऑफर में हमारा बैंक गृह ऋण एवं वाहन ऋण की प्रक्रिया शुल्क में पूरी छूट प्रदान कर रहा है.	Banker-During the festival offer, our bank is offering full waiver of processing fee for Home loan & Vehicle loan.	ब्यांकार- एहै उँसब अफर आमदरे ब्यांकारे गृह लोने एबं यानवाहन लोने एर प्रसेसिंग फी पुरोपुरा छार दच्छे	ब्यांकार- एहै उँसब ऑफरे आमदरे ब्यांकारे गृह लोने एबं जानवाहन लोने एर प्रसेसिंग फी पुरोपुरा छार दच्छे	Bainkar - ei utsob offere amader baink griho lone ebong janbahon lone er processing fee puropuri chhar dicchhe
11	व्यक्ति - अच्छा	Person - Good	ब्यांकार- भालो	ब्यांकार- भालो	byakti- valo
12	बैंकर- सर यदि आप घर लेना चाहते हैं तो हमारे बैंक का यह ऑफर बेहतरीन है.	Banker - Sir if you are willing to buy a house thenits the best offers from our Bank.	ब्यांकार- महाशय, आपना यदा बाड़ि कनिते चान ताहले एटा आमदरे ब्यांकारे तरफ थेके सबथके भालो अफर	ब्यांकार- माँहाशाय, आपनि यदि बाड़ि कनिते चान ताहाँले एटा आमदरे ब्यांकारे तारोफ थेके साँबथके भालो ऑफर	Bainkar- mohashoy, apni Jodi bari kinte chan tahole eta amader bank er torof theke sobtheke valo offer
13	व्यक्ति - हाँ, घर और कार लेने का मेरा इरादा तो है.	Person - Yes, I would like to buy a house & a car.	ब्यांकार- ह्यौ, आमि एकटा बाड़ि ओ एकटा गाड़ि कनिते चाइ	ब्यांकार- ह्यौ, आमि एकटा बाड़ि ओ एकटा गाड़ि कनिते चाइ	byakti- ha, ami ekti bari o ekti gari kinte chai
14	बैंकर- सर हम बताना चाहेंगे कि गृह ऋण पर हमारी ब्याज दरकाफी कम है. विशेषतः महिलाओं हेतु हमारे बैंक की गृहलक्ष्मी आवास ऋण योजना है, जिसमें ब्याजदर और भी कम है	Banker- Sir we would like to say that our interest rate for home loan is very low.ourbank has Grihalaxmi home loan scheme Especially for women in which interest rate is even lower.	ब्यांकार- आमरा उँल्लेखे करतते चाइ ये गृह लोनेर क्शेतेर सुदरे हार खुब कम। बशिये करे महिलामदरे जन्य आमदरे ब्यांकारे गृहलक्ष्मी गृह लोने सकमि आछे याते सुदरे हार आरों कम।	ब्यांकार- आमरा उँल्लेखे करतते चाइ जे गृह लोनेर खेते सुदरे हार खुब काँमा बशिये करि महिलामदरे जन्य आमदरे ब्यांकारे गृहलक्ष्मी गृह लोने स्किम आछे जाते सुदरे हार आरों काँमा।	Bainkar - amra ullekh korte chai je griho lone er khhetre suder hark hub kom. Bishesh kore mohilader jonyo amader bank e griholokshmi griho lone scheme achhe jate suder har aro kom.

ক্র.ম.	হিন্দি	অंग्रेजी	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী लिपि	रोमन लिपि
1	व्यक्ति - पर क्या इस योजना का लाभ मुझे मिल सकता है ?	Person - But may I get the benefit of this Yojana?	ব্যক্তি- কিন্তু আমি কি এই যোজনার সুবিধা পেতে পারি?	ব্যক্তি- কিন্তু আমি কি এই যোজনার সুবিধা পেতে পারি?	bakti- kintu ami ki ei jojonar subidha pete pari?
2	बैंकर-सर, आपअपनी पत्नी के साथ संयुक्त रूप से इस योजना का लाभ ले सकते हैं. इसमें एक लाभ यह भी है कि नियमित रूप से ऋण चुकाने पर अंतिम 3 से 5 किश्ते माफ कीजाएगी	Banker - Yes sir, you can avail the advantage of this scheme jointly with wife. Another benefit is that the last 3 to 5 installments will be waived off on regular repayment of the loan.	ব্যাংকার- হ্যাঁ মহাশয়, আপনি ও আপনার স্ত্রী যৌথভাবে এই সুবিধা নিতে পারেন। এর আরও একটি সুবিধা হল যে, নিয়মিত সময়ের পরিশোধ করলে শেষের ৩-৫ টি কিস্তি ছাড় পাওয়া যাবে।	ব্যাংকার- হ্যাঁ মহাশয়, আপনি ও আপনার স্ত্রী যৌথভাবে এই সুবিধা নিতে পারেন। এর আরও একটি সুবিধা হলো যে, নির্দিষ্ট সময়ে লোন পরিশোধ করলে শেষের ৩-৫ টি কিস্তি ছাড় পাওয়া যাবে।	banker- ha mohashoy, apni o apnar stri jouthovabe ei subidha nite paren. Er aro ekti subidha holo je, nirdisto somoye lone porishodh korle sesher 3-5 ti kisti char paoya jabe.
3	व्यक्ति - यह बढ़िया योजना है. इस योजना में लाभ लेने हेतु मुझे क्या करना होगा?	Person -This is a good plan.HowI have to take advantage of this scheme?	ব্যক্তি- এটি খুব ভালো সুবিধা। আমি কিভাবে এই সুবিধা নেব?	ব্যক্তি- এটি খুব ভালো সুবিধা। আমি কিভাবে এই সুবিধা নেব?	byakti- eti khub valo subidha. Ami kivabe ei skimmer subidha pete pari?
4	बैंकर- सबसे पहले आप हमारे बैंक में एक बचत खाता खोलिए.	Banker- First of all, open a savings account in our Bank.	ব্যাংকার- প্রথমে আমাদের ব্যাংকে একটি সেভিংস অ্যাকাউন্ট খুলুন	ব্যাংকার- প্রথমে আমাদের ব্যাংকে একটি সেভিংস অ্যাকাউন্ট খুলুন	banker- prothome amader bank e ekti savings account khulun
5	व्यक्ति - इसके लिए क्या दस्तावेज़ देने होंगे .	Person- What documents have to be given for this?	ব্যক্তি- ককিনথপত্র দিতে হবে এর জন্য?	ব্যক্তি- কি কি নথিপত্র দিতে হবে এর জন্য?	byakti- ki ki nothipotro dite hobe er jonyo?
6	बैंकर-आपको स्वयं की पहचान एवं पते के साक्ष्यप्रमाण जैसे पैन, आधार कार्ड, बिजली बिल, राशनकार्ड आदि देने होंगे	Banker- You have to provide proof of & self-identity like PAN card, Aadhar card, Electric bill Ration card, etc.	ব্যাংকার- আপনাকে প্যান কার্ড, আধার কার্ড, ইলেকট্রিক বিল বা রেশন কার্ড এই ধরনের নথি ককোন পরচিপত্র দিতে হবে।	ব্যাংকার- আপনাকে প্যান কার্ড, আধার কার্ড, ইলেকট্রিক বিল বা রেশন কার্ড এই ধরনের নিজের ককোন পচিপত্র দিতে হবে।	banker- apnake pan card, aadhar card, electric bill ba reshon card ei dhoroner nijer kono porichoipetro dite hobe.
7	व्यक्ति-ठीक है फिर गृहऋण .	Person -Ok, then home loan.	ব্যক্তি- ঠিক আছে, তাহলে গৃহ লোন হবে	ব্যক্তি- ঠিক আছে, তাহলে গৃহ লোন নেব	byakti- thik achhe, tahole griho lone nebo
8	बैंकर-आपको आवेदन आईटीआर तथा मकान का कोटेशन देना है, फिर बैंक आपकी पात्रतानुसार ऋण प्रदान करेगा .	Banker- You have to give an application, ITR and house quotation then bank will provide you loan as per your eligibility as soon as possible.	ব্যাংকার- আপনাকে আবেদনপত্র, আই টি আর এবং বাড়ির কোটেশন দিতে হবে তারপর ব্যাংক আপনার যোগ্যতা অনুযায়ী আপনাকে ঋণ দাবে যত তাড়াতাড়ি সম্ভব।	ব্যাংকার- আপনাকে আবেদনপত্র, আই টি আর এবং বাড়ির কোটেশন দিতে হবে তারপর ব্যাংক আপনার যোগ্যতা অনুযায়ী আপনাকে ঋণ দেবে জোঁতা তাড়াতাড়ি সম্ভব।	banker- apnake abedonpotro, ITR ebong quotation dite hobe tarpor bank apnar jogyata anujayi apnake rin debe jot taratari somvob.
9	व्यक्ति- ठीक है, मैं कल ही आपके बैंक में खाता खुलवाऊंगा .	Person - Ok, I will open an account in your bank tomorrow.	ব্যক্তি- ঠিক আছে, আমি আপনাদের ব্যাংকে আগামীকাল অ্যাকাউন্ট খুলব	ব্যক্তি- ঠিক আছে, আমি আপনাদের ব্যাংকে আগামীকাল অ্যাকাউন্ট খুলব।	byakti- thik achhe, ami apnader bank e agamikal account khulbo.
10	बैंकर- आपको अपने बैंक के ग्राहक के रूप में जोड़कर हमें बहुत प्रसन्नता है. धन्यवाद सर	Banker -We are glad to add you as a customer of our bank. Thanks a lot.	ব্যাংকার- আমরা আপনাকে আমাদের ব্যাংকে গ্রাহক হিসেবে পয়ে খুব খুশি। অনেক ধন্যবাদ।	ব্যাংকার- আমরা আপনাকে আমাদের ব্যাংকে গ্রাহক হিসেবে পেয়ে খুব খুশি। অনেক ধন্যবাদ।	banker- amra apnake amader bank e grahok hisebe peye khub khushi. Onek dhonyobad.
11	व्यक्ति - इतनी महत्वपूर्ण जानकारी देने हेतु आपको भी धन्यवाद .	Person - Thanks to you too for giving such important information.	ব্যক্তি- এইরকম গুরুত্বপূর্ণ তথ্য দেওয়ার জন্য আপনাদেরকও অনেক ধন্যবাদ।	ব্যক্তি- এইরকম গুরুত্বপূর্ণ তথ্য দেওয়ার জন্য আপনাদেরকও অনেক ধন্যবাদ।	byakti- eirokom gurutwopurno tothyo deoyar jonyo apnakerkeo onek dhonyobad.

ক্রম	হিন্দি	অংগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী লিপি	রোমন লিপি
1	গ্রাহক- ভরুয়া আলু কুয়া ভাব দিযে হুঁ?	Customer : What is the rate of Potato.	গ্রাহক- আলুর দাম কত?	গ্রাহক- আলুর দাম কত?	grahok- alur dam koto.
2	বিক্রেতা- সাহব বীস রুপযে কিলো .	Seller-Sir, 20 Rupee Kg.	বিক্রেতা- মহাশয়, ২০ টাকা প্রতী কজী	বিক্রেতা- মহাশয়, ২০ টাকা প্রতি কেজি।	bikreta- mohasoy, 20 taka keji.
3	গ্রাহক- বীস রুপযে? ইতনা	Customer : 20 Rupees? Too much	গ্রাহক- ২০ টাকা? অনকে বেশী	গ্রাহক- ২০ টাকা? অনেক বেশী।	grahok- 20 taka? Onek beshi.
4	বিক্রেতা- সাহব আজ মংগে হুঁ .	Seller - Sir, today it is costly.	বিক্রেতা- মহাশয়, আজকে একটু দাম বেশী.	বিক্রেতা- মহাশয়, আজকে একটু দাম বেশী।	bikreta- mohashoy, ajke ektu dam beshi.
5	গ্রাহক- পন্দ্রহ নহী দোগে .	Customer : Give at 15?	গ্রাহক- ১৫ টাকায় দবেন?	গ্রাহক- ১৫ টাকায় দেবেন?	grahok- 15 takay deven?.
6	বিক্রেতা- নহী সাহব .	Seller -Sorry Sir.	বিক্রেতা- দুখতি মহাশয়।	বিক্রেতা- দুখিত মহাশয়।	bikreta- dukhito mohashoy.
7	গ্রাহক- अच्छা দো কিলো দে দো?	Customer: OK, Give two Kg.	গ্রাহক- ঠিক আছে, ২ কজী দিন।	গ্রাহক- ঠিক আছে, ২ কেজি দিন।	grahok- thik achhe, 2 keji din.
8	সব্জী বিক্রেতা- তোরই ভী তাজী হুঁ সাহব .	Seller - SirSponge groud is also fresh.	বিক্রেতা- মহাশয় স্পঞ্জ করনাও টাটকা আছে	বিক্রেতা- মহাশয় স্পঞ্জ করলাও টাটকা আছে	bikreta- mohashoy sponge korolao tatka achhe
9	গ্রাহক- কৈসে দী হুঁ .	Customer : Price?	গ্রাহক- দাম কত?	গ্রাহক- দাম কত?	grahok- dam koto?
10	বিক্রেতা - আপকো 10 রুপযে কিলো .	Seller- 10 Rupee Kg for you.	বিক্রেতা- আপনার জন্য ১০ টাকা প্রতী কজী	বিক্রেতা- আপনার জন্য ১০ টাকা প্রতি কেজি	bikreta- apnar jonyo 10 taka proti keji
11	গ্রাহক- ঠিক হুঁ এক কিলো দে দো . লেকিন পহলে মুঙ্গে চুননে দো .	Customer: OK,Give me 1 kg. But let me choose first.	গ্রাহক- ঠিক আছে, এক কজী দিন কনিতু আমাকে বেছে নিতে দিন।	গ্রাহক- ঠিক আছে, এক কেজি দিন কিন্তু আমাকে বেছে নিতে দিন।	grahok- thik achhe, ek keji din kintu amake bechhe nite din.
12	সব্জীবিক্রেতা-তাজা সেব ভী দেখিযে সাহব .	Seller -Sir, see the fresh apples also.	বিক্রেতা- মহাশয়, টাটকা আপনেগুনোও দখেতে পারনে।	বিক্রেতা- মহাশয়, টাটকা আপেলগুলোও দেখতে পারেন।	bikreta- mohashoy, tatka apulgulou dekhete paren.
13	গ্রাহক- কৈসে দিযে হুঁ .	Customer : Rate?	গ্রাহক- দাম কত?	গ্রাহক- দাম কত?	grahok- dam koto?
14	সব্জীবিক্রেতা - এক সী পচাস .	Seller - Rs 150/-	বিক্রেতা- ১৫০ টাকা প্রতী কজী/	বিক্রেতা- ১৫০ টাকা প্রতি কেজি	bikreta- 150 taka proti keji.
15	গ্রাহক- নহী ভাই, মংগে হুঁ .	Customer : No too costly.	গ্রাহক- না, খুব দামী।	গ্রাহক- না, খুব দামী।	grahok- na, khub dami.
16	সব্জী বিক্রেতা - কিতনে লোগে ?	Seller-How much you want	বিক্রেতা- আপনি কতটা নিতে চান	বিক্রেতা- আপনি কতটা নিতে চান	bikreta- apni kotota nite chan

क्रम	हिन्दी	अंग्रेजी	बांग्ला		
			बांग्ला	देवनागरी लिपि	रोमन लिपि
1	स्टाफ - नमस्कार, आप हमारी बैंक शाखा के खातेदार है. हम आपसे मिलने आए हैं.	Staff - Hello, You are our bank Account holder. We would like to meet you	करमी- हलो, आपनर आमदरे ब्यांकरे अयाकाउन्ट होलडार। आमरा आपनर साथे परचिचय करतते चाइ	कॉर्मी- हेलो, आपनर आमदर ब्यांकर अयाकाउन्ट होलडार। आमरा आपनर साथे परचिचय करतते चाइ	kormi- hello, apni amader bank er aykaunt holdar. Amra apnar sathe porichoy korte chai.
2	ग्राहक - नमस्कार. कृपया अपने आने का उद्देश्य बताएं?	Customer - Hello. Please tell me the purpose of your visit?	ग्राहक- हलो. अनुग्रह करे बलून कर्कारनने आपनारा एसछेने?	ग्राहॉक- हेलो। अनुग्रहॉ करे बॉलून की कारॉने आपनारा एसेछेने?	grahok- hello. Onugroho kore bolun ki karone apnara esechhen?
3	स्टाफ- महोदय हम आपके ऋण खाते के संबंध में चर्चा करनी है.	Staff - Sir, we would like to discuss you loan account.	करमी- महाशय, आमरा आपनार लोन अयाकाउन्ट सम्पर्करे कथा बलते चाइ	कॉर्मी- मॉहाशॉय, आमरा आपनार लोन अयाकाउन्ट सॉम्पर्कि कौथा बलते चाइ	kormi-mohashoy, amra apnar lon aykaunt somporke kotha bolte chai
4	ग्राहक-जी, आपके बैंक में मेरा एक बचत और एक ऋण खाता है, मैं नियम से किश्त भरता हूँ.	Customer- Yes, I have a savings & a loan account in your bank and paying regular installments.	ग्राहक- ह्याँ, आपनदरे ब्यांकरे आमर एकटर् सभेस ओ एकटर् लोन अयाकाउन्ट रयछे एबं आमर नरिदरिस्टे समये कसिर्त दिग्ने माच्छा	ग्राहॉक- ह्याँ, आपनदरे ब्यांके आमर एकटि सेभिंगस ओ एकटि लोन अयाकाउन्ट रयेछे एबं आमि नरिर्दिष्टे समये कसिर्त दिग्ने जाच्छि।	grahok- ha, apnader banke amar ekti sebhings o ekti lon aykaunt royeche ebong ami nirdisto somoye kisti diye jachchi.
5	स्टाफ - लेकिन विगत तीन माह से इस खाते में किश्तें नहीं भरी गई है तथा आपके बचत खाते में भी पर्याप्त राशि नहीं है.	Staff - But last 3 installments are unpaid in this account and your savings account is not having sufficient funds.	करमी- कनित्तु गत तनितर् कसिर्त दिग्ने गत तनितर् आपनर सभेस अयाकाउन्ट ए पन्नापत टाका नहै	कॉर्मी- कनित्तु गॉतों तिनटि कसिर्त देउआ हॉयनि एबं आपनर सेभिंगस अयाकाउन्टे पॉयर्सों टाका नेइ	kormi- kintu goto tinti kisti deuaa hoyni ebong apnar sebhings aykaunte porjapto taka nei
6	स्टाफ- क्या हम किश्त जमा न करने का कारण जान सकते हैं?	Staff - Can we know the reason for its nonpayment	करमी- आमरा कर् आपनार टाका ना देउआर कारण जानतते पारि?	कॉर्मी- आमरा की आपनार टाका ना देउआर कारॉन जानते पारी?	kormi- amra ki apnar taka na deuaar karon jante pari?
7	ग्राहक -जी विगत तीन माह से मुझे आधा ही वेतन प्राप्त हुआ है इस कारण मैं इन्हें समय पर नहीं चुका पाया हूँ.	Customer - Yes, for last 3 months, I am getting just half salary so the same was not paid on time.	ग्राहक- ह्याँ, गत तनिमास धरे आमर अरुधके बतेन पाच्छा ताइ नरिदरिस्टे समये कसिर्त दिग्ने गत तनितर्	ग्राहॉक- ह्याँ, गत तिनमास धरे आमि अरुधके बतॉन पाच्छि ताइ नरिर्दिष्टों सॉमयि कसिर्त देउआ हयनि।	grahok- ha, goto tinmas dhore ami ardhek beton pachchi tai nirdisto somoye kisti deuaa hoyni.
8	स्टाफ-हमें इसका दुख है	Staff - Sorry for it.	करमी- एर जन्य खुबई दुःखति	कॉर्मी- एर जॉन्यो खुबी दुःखित्तु	kormi- er jonyo khubi dukhit
9	ग्राहक -महोदय, महामारी के कारण हमारी कंपनी लाभ नहीं कमा रही है अतः मालिक ने हमसे से आधे वेतन पर कार्य करने का आग्रह किया है.	Customer - Sir, due to pandemic, our company is not earning profit, so the owner has urged us to work on half salary.	ग्राहक- महाशय, एइ बर्षिब महामारिीर कारणे आमदरे कंमपनीीर खुब एकटा लाभ करतते पारछे ना ताइ आमदरे अरुधके बतेनने काज करतते अनुरोध करछे।	ग्राहॉक- महाशॉय, एइ बिशब महामारिीर कारॉने आमदर कॉम्पनीीर खुब एकटा लाभ करतते पारछे ना ताइ आमदर अॉर्धके बतॉने काज करतते अॉनुरोध करछे।	grahok- mohashoy, ei biswo mohamarir karone amader kompani khub ekta labh korte parche na tai amader ordhek betone kaj korte onurodh koreche.
10	ग्राहक -कंपनी मालिक का कहना है कि जैसे ही महामारी का प्रभाव कम होगा, हम सभी कर्मचारियों को एरियर्स के साथ पूरा वेतन मिल जाएगा.	Customer-The owner says that as soon as the impact of the epidemic will reduce, all employees will get full salary with Arrears	ग्राहक- आमदरे कंमपनीीर मालिक बलेछे ये एइ महामारिीर प्रकरणेप कमे गले समसत् करुमचारीीर बकस्यो समते सम्पुर्ण बतेन पावे।	ग्राहॉक- आमदर कॉम्पनीीर मालिक बोलेछे जे एइ महामारिीर प्रकोप कॉमे गेले सॉमॉस्त कॉर्मचारीीर बकिया समेत सॉम्पूर्ण बतॉन पावे।	grahok- amader kompanir malik boleche je ei mohamarir prokop kome gele somosto kormochari bokeya somet sompurno beton pabe.

सनेट सरल भाषार ऐ-शिक्षा सेंट सरल भाषा ई शिक्षण Cent Saral Bhasha E-Learning
ग्राहक के घर वसूली कार्य संबंधी संवाद. Conversation with borrower for recovery

क्रम	हिन्दी	अंग्रेजी	बांग्ला		
			बांग्ला	देवनागरी लिपि	रोमन लिपि
1	स्टाफ - क्या आप आज अतिदेय किश्त की अदायगी करने की स्थिति में है.	Staff - Are you in a position to repay the overdue installment today.	करमी- आपनकि आजके समस्त बक्यो कसित्ति ठाका दति गारबने	कॉर्मी- आपनि कि आजके सॉमॉस्ताँ बकिया किस्तिर टाका दिते पारबेना।	kormi- apni ki ajke somosto bokeya kistir taka dite parben.
2	ग्राहक -यह कष्टकारी समय है तथापि मैं अपने रिश्तेदारों की मदद से अतिदेय किश्त देने का प्रयास करता हूँ	Customer -It is a painful time, however, I try to pay overdue installment with the help of my relatives.	ग्राहक- एटि खुबई कश्तकर समय, तबु आमा आत्मीयदरे साहाय्य नयि चेष्टा करछि शोध करबार	ग्राहॉक- एटि खुबी कौष्टकॉर सॉमॉय, तबु आमी आत्मीयदिर साहाज्जो निये चेष्टा कौरछि शोध कौरबार।	grahok- eti khubi koshtokor somoy, tobu ami atmiyoder sahajjo niye cheshta korchi sodh korbar.
3	स्टाफ-यह बताना हमारा कर्तव्य है कि यदि आपका ऋण खाता एनपीए हो जाता है तो आपको भविष्य में वित्तीय संस्थानों से ऋण मिलना संभव नहीं होगा	Staff- It is our duty to inform that if loan account becomes NPA then it will not be possible to get a loan from financial institutions in future.	करमी- एटा आपनाके जानानो आमादरे करतव्य यद लोन अयाकाउन्ट एन पी ए हय्ने यान् ताहले आपना भविष्यते कौन अरुथनतेकि संस्था थेके कौन लोन पाबने ना।	कॉर्मी- एटा आपनाके जानानो आमादेर कौर्तव्यो जे जौदि लोन अयकाउन्ट एन पी ए हौये जाय ताहौले आपनि भविष्यते कौनौ अर्थनैतिक संस्था थेके कौनौ लोन पाबने ना।	kormi- eta apnake janano amader kortobyo je Jodi lon aykaunt NPA hoye jay tahole apni bhoishyote kono orthonoitik sonstha theke kono lon paben na.
4	स्टाफ - इसके अलावा आपके बच्चों को उच्च शिक्षा हेतु बैंक ऋण मिलने में कठिनाई होगी जिससे उनका भविष्य खराब होने की आशंका बनी रहेगी .	Staff-Further, your children will face difficulty to get bank loans for higher education, due to which there will be a fear of their future being spoiled.	करमी- आबार, आपनार छेलेमेयेराओ तादरे उच्चशिक्षार जन्य लोन पते अनेके समस्या हबे फले तादरे भविष्यत खाराप हय्ने शाओयार भय थाकबे	कॉर्मी- आबार, आपनार छेलेमेयेराओ तादेर उच्चशिक्षार जन्यो लोन पते आनेक सॉमॉस्या हौबे फौले तादेर भौबिष्यत् खाराप हये जाओआर भौय थाकबे।	kormi- abar, apnar chhelemeyerao tader ucchosikkhar jonyo lon pete onek somosya hobe fole tader bhoishyot kharap hoye jaoar bhoy thakbe.
5	स्टाफ - एक और लाभदायक जानकारी देता हूँ कि यदि आप समय पर ऋण चुकाते हैं तो आप बैंक के मूल्यवान उधारकर्ता हो जाएंगे तथा भविष्य में नया ऋण देने में बैंक द्वारा आपको प्राथमिकता प्रदान की जाएगी .	Staff - Another good information I have to give you that if you repay the loan timely, you will be our valuable customer and be given priority by the bank in future new loans.	करमी- आरकेटा भालो कथा यद, यद आपनि समय आपनार लोन परशिोध करने ताहले आपनि आमादरे गुरुत्वपूर्ण ग्राहक हबने एवं भविष्यते नतून लोन पाओयार कश्तरे अग्राधिकार पाबने।	कॉर्मी- आरएकटा भालो कथा जे, जौदि आपनि सॉमॉये आपनार लोन परिशोध करेन ताहले आपनि आमादेर गुरुत्वपूर्ण ग्राहॉक हौबेन एवं भौबिष्यते नौतून लोन पाउआर खेत्रे आग्राधिकार पाबेन।	kormi- aarekta bhalo kotha je, Jodi aapni somoye apnar lon porisodh koren tahole apni amader gurutbopurno grahok hoben ebong ebong bhoishyote notun lone pauar khetre ogradhikar paben.
6	ग्राहक-महोदय आपका मार्गदर्शन अत्यंत शिक्षाप्रद है. मैं विश्वास दिलाता हूँ कि मेरा ऋण खाता कभी भी खराब नहीं होगा .	Customer - Sir Your guidance is very usefull. I assure you that my loan account will never be bad.	ग्राहक- महाशय, आपनार उपदशे खुब काजरे। आमा आपनाके नशिचरता दछिह्ये आमार लोन अयाकाउन्ट खाराप हबे ना।	ग्राहॉक- महाशौय, आपनार उपोदेश खुब काजेर। आमि आपनाके निश्रौयौता दिच्छि जे आमार लोन अयाकाउन्ट खाराप हौबे ना।	grahok- mohashoy, apnar upodesh khub kajer. Ami apnake nishchoyota dichchhi je amar lon aykaunt kharap hobe na.
7	स्टाफ -हार्दिक आभार . हमारे आने का उद्देश्य सफल रहा . कृपया ऋण अदायगी संबंधी जानकारी को आगे भी फैलाएं .	Staff -Thnka a lot. The purpose of our visit was successful. Please spread the loan payment information even further.	करमी- अनेके धन्यवाद। आमादरे आसार उद्देश्य सफल हय्छे। अनुग्रह करे लोन परशिोधरे तथ्य अन्यदरेकओ जानाबने।	कॉर्मी- आनेक धोन्यौवाद। आमादेर आसार उद्देश्यो सौफौल हौय्छे। आनुग्रहौ करि लोन पौरिशोधरे तौथ्यौ आनुदिरकेउ जानाबेन।	kormi- onek dhonyobad. Amader asar uddesyo sofol hoyeche. Onugroho kore lon porishodher tothy onyoderkeo janaben.

বাস স্ট্যান্ডে কথোপকথন বস অডু পর সংবাদ. Conversation at Bus Stand

ক্রম	হিন্দি	অঁগ্রেজী	বাংলা		
			বাংলা	দেবনাগরী लिपि	रोमन लिपि
1	व्यक्ति –दिल्ली की बस कितने बजे जायेगी?	Person –At what time will the Delhi bus leave?	ব্যক্তি- দিল্লি য়াওয়ার বাস কখন ছাড়বে?	ব্যক্তি- দিল্লি জায়োর বাস কোঁখোন ছাড়বে?	byakti- dilli jaoyar bas kokhon chharbe?
2	कर्मचारी –दिल्ली की बस 7 बजे जायेगी.	Employee – The Delhi bus will leave at 7.00 o'clock.	কর্মচারী- দিল্লি য়াওয়ার বাস ৭ টায় ছাড়বে।	কর্মচারী- দিল্লি জায়োর বাস ৭(সাত) টায় ছাড়বে।	kormochari- dilli jauar baas 7 (saat) taaye chharbe.
3	व्यक्ति –यहाँ से दिल्ली का किराया कितना है	Person - What is the fare from here to Delhi?	ব্যক্তি- এখান থেকে দিল্লি য়াবার ভাড়া কত?	ব্যক্তি- এখান থেকে দিল্লি জায়োর ভাড়া কোঁত?	byakti- ekhan theke dilli jabar bhara koto?
4	कर्मचारी –सत्तर रुपये.	Employee–Seventy rupees	কর্মচারী- সত্তর টাকা	কর্মচারী- সত্তর টাকা	kormochari- sottor taka
5	व्यक्ति –दिल्ली पहुँचने में कितना समय लगेगा ?	Person - How long will it take to reach Delhi?	ব্যক্তি- দিল্লি য়তে কত সময় লাগবে?	ব্যক্তি- দিল্লি জেতে কোঁত সোঁময় লাগবে?	byakti- dilli jete koto somoy lagbe?
6	कर्मचारी –दो घंटे	Employee– 2 hours	কর্মচারী- দুই ঘন্টা।	কর্মচারী- দুই ঘন্টা।	kormochari- dui ghonta.
7	व्यक्ति –स्टेशन कौन से नंबर की बस जाएगी?	Person – Which number bus will go to the Station?	ব্যক্তি- কত নম্বর বাস স্টেশন যাবে?	ব্যক্তি- কোঁত নোঁম্বোর বাস স্টেশন জাবে?	byakti- koto nombor baas steshon jabe?
8	कर्मचारी –112 नंबर की बस स्टेशन जाएगी	Employee – Bus Number 112 will go to the Station.	কর্মচারী- ১১২ নম্বর বাস স্টেশন যাবে।	কর্মচারী- ১১২ নোঁম্বোর বাস স্টেশন জাবে।	kormochari- 112 nombor bas station jabe.
9	व्यक्ति –दिल्ली के लिए स्लीपर बस कितने बजे जाती है. ?	Person– At what time does sleeper bus leave to Delhi?	ব্যক্তি- কোন সময়ে দিল্লি য়াবার স্লিপার বাস ছাড়বে?	ব্যক্তি- কোন সোঁময়ে দিল্লি জায়োর স্লিপার বাস ছাড়বে?	byakti- kon somoye dilli jabar slipar baas chhare?
10	कर्मचारी –दिल्ली के लिए स्लीपर बस 8 बजे जाती है.	Employee – Sleeper bus to Delhileaves at 8 o'clock.	কর্মচারী- দিল্লি য়াবার স্লিপার বাস ৮ টায় ছাড়বে।	কর্মচারী- দিল্লি জায়োর স্লিপার বাস ৮(আট) টায় ছাড়বে।	kormochari- dilli jabar slipar baas 8 (aat) tay chhare.
11	व्यक्ति– ऑनलाइन टिकट बुकिंग सुविधा उपलब्ध है क्या?	Person - Is online booking facility available?	ব্যক্তি- অনলাইনে টিকিট কাটার সুবিধা আছে?	ব্যক্তি- অনলাইনে টিকিট কাটার সুবিধা আছে?	byakti- onlaaine tikit katar subidha achhe?
12	कर्मचारी –ऑनलाइन टिकट बुकिंग की सुविधा उपलब्ध है.	Employee – Yes online booking facility is available	কর্মচারী- হ্যাঁ, অনলাইনে বুক করার সুবিধা আছে।	কর্মচারী- হ্যাঁ, অনলাইনে বুক করার সুবিধা আছে।	kormochari- ha, onlaaine buk korar subidha achhe.
13	व्यक्ति – समय सारणी कहाँ पर लगी हुई है?	Person – Where is the time table displayed?	ব্যক্তি- কোঁথায় সময় তালিকা আছে?	ব্যক্তি- কোঁথায় সোঁময় তালিকা আছে?	byakti- kothay somoy talika achhe?
14	कर्मचारी –समयसारणी ठीक आपके पीछे लगी हुई है.	Employee –Time table is displayed behind you.	কর্মচারী- সময় তালিকা আপনার পিছনেই আছে।	কর্মচারী- সোঁময় তালিকা আপনার পিছনেই আছে।	kormochari- somoytalika apnar pichhonei achhe.
15	व्यक्ति –क्या मासिक पास की सुविधा उपलब्ध है?	Person - Is monthly pass facility available?	ব্যক্তি- মাসিক পাশের সুবিধা আছে?	ব্যক্তি- মাসিক পাশের সুবিধা আছে?	byakti- masak pasher subidha achhe?
16	कर्मचारी –जी, मासिक पास की सुविधा उपलब्ध है.	Employee –Yes, monthly pass facility is available.	কর্মচারী- হ্যাঁ, মাসিক পাশের সুবিধা আছে।	কর্মচারী- হ্যাঁ, মাসিক পাশের সুবিধা আছে।	kormochari- ha, masak pasher subidha achhe.